

Kirkebukten sjøfrontpark

Mulighetsstudie

Mulighetsstudie for Kirkebukten sjøfrontpark beskriver rammer og forutsetninger for arbeidet, og viser tre ulike utformingsalternativer for en fremtidig utvikling av området.

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Bymiljøetaten, Bergen kommune
 Tittel på rapport: Kirkebukten sjøfrontpark, mulighetsstudie
 Oppdragsnavn: BME FOR 18-2022 Mulighetsstudie Kirkebukten
 Oppdragsnummer: 639386-01
 Utarbeidet av: Inga Elen Å Eidsvik, Charlotte H Hystad, Tanja MS
 Røssevold m.fl.
 Oppdragsleder: Charlotte H Hystad
 Tilgjengelighet: Åpen

Kort sammendrag

Rapporten beskriver tre ulike utformingsalternativer for Kirkebukten sjøfrontpark, med tilhørende beskrivelser og vurderinger. Det redegjøres for bakenforliggende rammer og forutsetninger for studien, samt arbeidsprosessen som har ført fram til alternativene.

3	25.08.2023	Leveranse - ferdigstilt etter tilbakemeldinger	IEÅE, CHH, TMSR	AW
2	01.06.2023	Leveranse - 1. utkast	IEÅE, CHH, TMSR	AW
1	13.03.2023	Presentasjon: arbeidsverksted 1	IEÅE, CHH	-
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarbeid. av	KS

Forord

På oppdrag fra Bymiljøetaten, Bergen kommune, har Asplan Viak utarbeidet mulighetsstudie for Kirkebukten sjøfronpark. Det er utredet tre framtidige utformingsalternativer. Formålet med prosjektet er å skape en aktiv og attraktiv sjøfrontpark tilgjengelig for alle, ved å tilgjengeliggjøre strandsonen, legge til rette for bading og styrke en blågrønn sammenheng fra sjøen til Håsteinarparken og Damsgård hovedgård. Studiet skal danne grunnlag for beslutning av videre utvikling av området.

Arbeidet med mulighetsstudien har pågått vinteren og våren 2023, og en verdifull del av dette har vært organiseringen i en åpen og samskapende arbeidsprosess. Det er gjennomført to arbeidsverksteder med referansegrupper innenfor Bymiljøetaten, samt to åpne medvirkningsverksteder, med tema kulturmiljø og nærmiljø, der nabolag og tilknyttede interessenter har deltatt.

Bymiljøetaten er prosjekteier, og arbeidet er utført i tett samarbeid med prosjektgruppen.

Bergen, 25.08.2023

Mulighetsstudien har i tillegg til denne hovedrapporten følgende tilknyttede delleveranser:

- Stedsanalyse
- Medvirkningsrapport 2023
- Notat - Undersøkelser, forurensing

Charlotte H Hystad

Anna Wathne

Oppdragsleder

Kvalitetssikrer

Innholdsfortegnelse

Innledning

Del 1: Rammer og forutsetninger s 6

Del 2: Kirkebukten i dag s 12

Del 3: Alternativene s 20

Del 4: Vurderinger s 42

Del 5: Arbeidsprosess s 54

Del 6: Vedlegg og kilder s 62

Innledning

Bakgrunn for prosjektet

Laksevågparken i Kirkebukten er et av svært få områder på Laksevåg som er offentlig tilrettelagt for opphold ved sjøen. Parken er del av et landskapsdrag som strekker seg fra Melkeplassen, gjennom Damsgård hovedgård, Kirkebukten, og ut til fjorden. Parken brukes i dag til aktiviteter knyttet til både park- og sjøliv. Området er mye brukt, og det er et stort engasjement for den sjønære parken.

Bylandskapet langs Puddefjorden er under transformasjon. Utvikling av ytre deler, med Laksevåg og Dokken på hver sin side, er viktige fremtidige utviklingsområder for byen.

Laksevåg inngår i byfortettingssone i kommuneplanens arealdel, og det er flere overordnede kommunale planer og strategier som legger føringer for fremtidig utvikling av området. Det er pågående planarbeider i området, både i offentlig og privat regi. Flere av disse inkluderer utfylling i sjø. Bybanen er under utbygging i Bergen, og for Laksevåg involverer traséalternativene Kirkebukten.

Formål med prosjektet

Gjennom prosjektet Kirkebukten sjøfrontpark ønsker Bymiljøetaten å bidra til å videreutvikle Laksevågparken til en aktiv og attraktiv sjøfrontpark, som er med og styrker områdets funksjon som bydelssentrum.

Parken skal være del av et grønt og helhetlig parkdrag på Laksevåg, ved å etablere en sterk, blågrønn sammenheng mellom fjorden, Kirkebukten sjøfrontpark, Håsteinarparken og Damsgård hovedgård.

Utviklingen skal være i samsvar med overordnede ambisjoner og målsettinger i sjøfrontstrategien. I Bergen er det i dag få offentlig tilrettelagte steder nær sjø i den tette og sentrumsnære byen. Slike områder er viktige møteplasser på tvers av aldersgrupper, sosial og kulturell bakgrunn, og bidrar positivt til folkehelse, sosialt samhold, identitet, utvikling av byliv og lokal næringsutvikling.

Utviklingen skal legge naturstrategiens visjon og målsettinger til grunn, ved at naturens plass i byen skal styrkes. Byen skal være en minst like god plass å være, også i fremtiden, for mennesker, planter og dyr.

Formål med mulighetsstudien

Formål med mulighetstudien er å vise tre ulike utformingsalternativer for Kirkebukten. Studien skal danne utgangspunkt for et beslutningsgrunnlag for videre utvikling av området.

DEL 1: RAMMER OG FORUTSETNINGER

Del 1 beskriver rammer og forutsetningene for mulighetsstudiet.

Dette omfatter redegjørelse for ambisjonene og forutsetningene for selve mulighetsstudiet, samt beskrivelser av særlige viktige overordnede føringer knyttet til kommunale strategier.

Laksevåg er et transformasjonsområde med en rekke planer og prosjekter under arbeid. Det er ulike pågående planer knyttet til kommunikasjon og mobilitet i området, som vil gi endringer både generelt for store deler av Laksevåg og direkte innenfor Kirkebukten. Delkapittelet omfatter redegjørelse for omfang og vektlegging av tiltak i mulighetsstudiet med hensyn til disse planene.

Ambisjoner for sjøfrontparken

Det er utarbeidet stedsanalyse som del av innledende fase i mulighetsstudiet, se vedlegg. Under er anbefalingene fra denne knyttet til eksisterende kvaliteter og fremtidige potensialer, koblet sammen med ambisjoner for prosjektet.

Rammer for mulighetsstudiet

Forutsetninger

Følgende forutsetninger ligger til grunn for utarbeiding av mulighetsstudien:

- Dagens bruk av parken skal videreføres og tas hensyn til.
- Videre utvikling skal ikke forringe gjennomførte tiltak i sjøbunnen, utført av prosjektet Renere havn Bergen.
- Videre utvikling skal primært være på kommunal eiendom.

Utformingsalternativer

Mulighetsstudien skal danne utgangspunkt for et beslutningsgrunnlag for videre utvikling av området. Som del av dette grunnlaget, er det en forutsetning fra oppdragsgiver at det i studien utarbeides tre utformingsalternativer av Kirkebukten sjøfrontpark, differensiert på ulik grad av gjennomførbarhet. Med dette menes ulike alternativ med tiltak som har ulik grad av kompleksitet og/eller kostnader knyttet til gjennomføring.

Forutsetninger for de tre alternativene:

- Alternativ 1 (A1)

Alternativet viser, gjennom tiltak og tilrettelegging, hvordan ambisjonene for området oppfylles - ved enklest grad av gjennomførbarhet av de tre alternativene.

- Alternativ 2 (A2)

Alternativet viser gjennom tiltak og tilrettelegging hvordan ambisjonene for området oppfylles, ved middels grad av gjennomførbarhet de tre alternativene.

- Alternativ 3 (A3)

Alternativet viser gjennom tiltak og tilrettelegging hvordan ambisjonene for området oppfylles gjennom høy kvalitet og høyest grad av utvikling av de tre. Alternativet er mest komplisert og kostbart av de tre, og gjennomførbarheten vil påvirkes av dette.

Gjennom arbeidsprosessen er de tre alternativene utviklet seg slik at de også kan tilpasses til en trinnvis gjennomføring.

Prosjektavgrensninger

Prosjektavgrensninger for mulighetsstudien:

- Fokusområdet

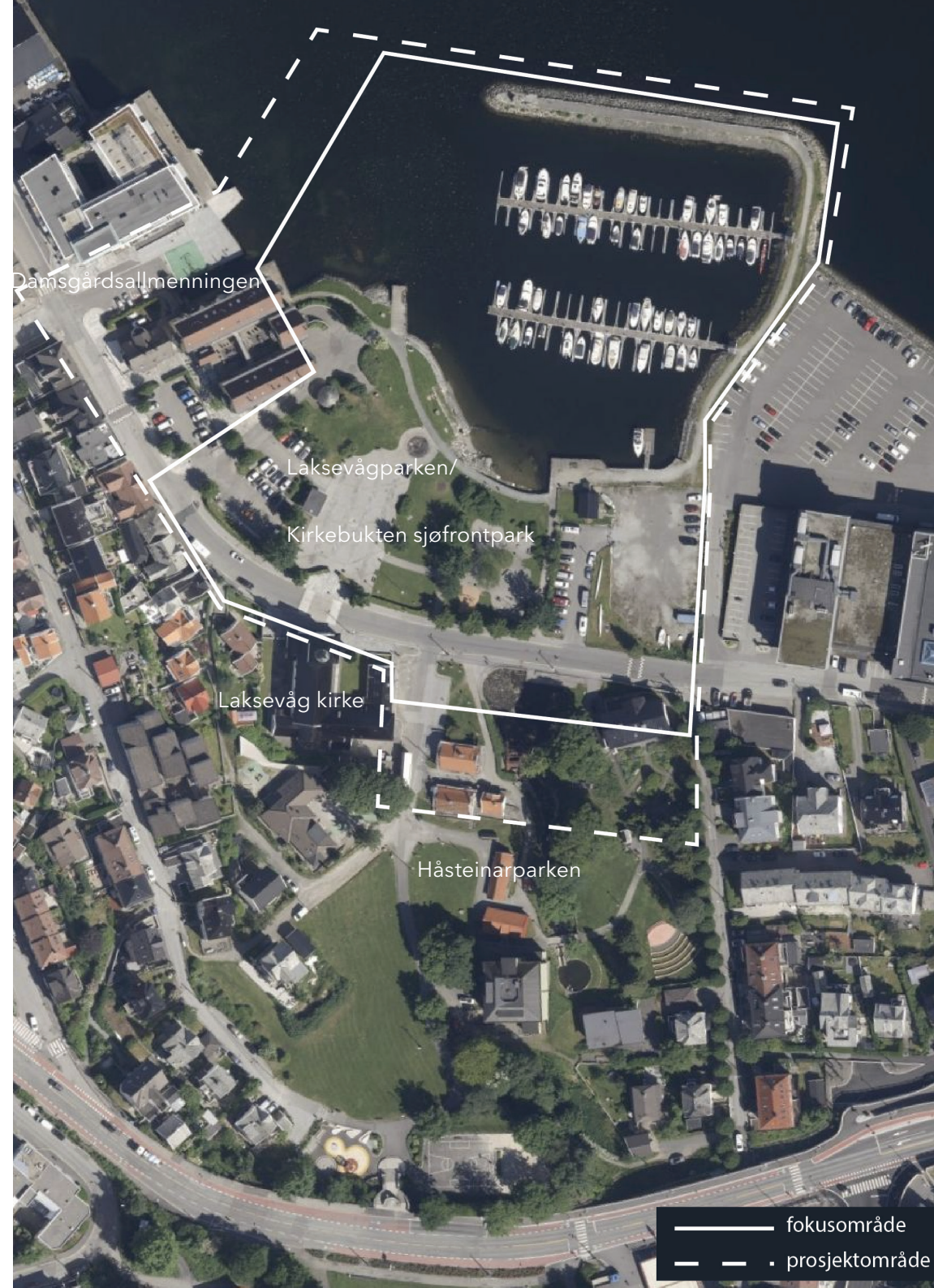
Avgrenser området der den største utviklingen potensielt vil være - markert med heltrukket hvit linje på bildet.

- Prosjektområdet

Inkluderer et større areal enn fokusområdet for å sikre at utviklingen i Kirkebukten gjøres i sammenheng med viktige parker og byrom i området - markert med stiplet hvit linje på bildet:

- god kobling til Damsgårdsallmenningen.

- styrket blågrønn sammenheng fra Laksevågparken til Håsteinarparken og videre opp til Damsgård hovedgård.

Pågående planarbeid: avgrensninger mht kommunikasjon og mobilitet

Det er flere pågående planarbeider for Laksevåg, og disse inkluderer utvikling av kommunikasjon og mobilitet for området. Dette vil gi endringer for trafikkflyt og for tilgjengelighet for gående og syklende - både generelt for bydelen og direkte for Kirkebukten. Mulighetsstudiets omfang og hovedfokus har vært knyttet til Kirkebukten som offentlig blågrønn struktur, og med det som bakgrunn, er det gjort følgende avgrensninger og vurderinger:

- Bybane

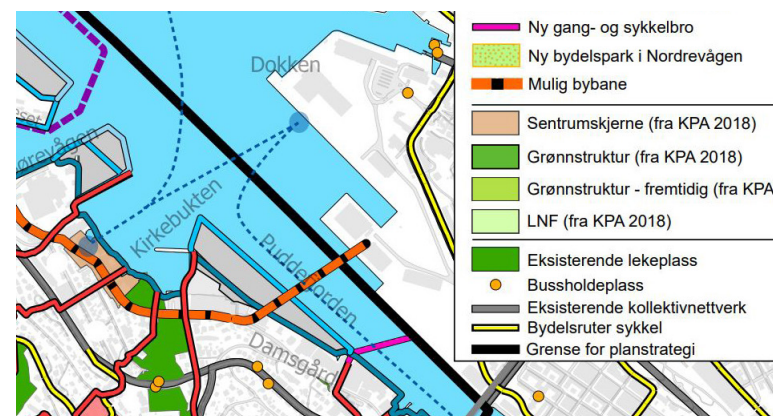
Ulike traseer for bybane gjennom eller tett på Kirkebukten, sammen med vurderinger for holdeplass, er vurdert i både arbeidet med *Kommunedelplan for kollektivsystem mellom Bergen sentrum og Bergen vest* og i *Strategisk planprogram for Laksevåg*. I arbeidet med mulighetsstudiet er ikke vurderinger knyttet til framtidig bybanetrasé vektlagt, men det er tatt overordnet hensyn til at utviklingen av området som sjøfrontpark ikke skal være til et hinder for foreliggende traséalternativer. Uklarheter knyttet valg av trasé og holdeplass er ennå store, samtidig som en eventuell gjennomføring vil ligge langt frem i tid.

- Nye forbindelser mellom Laksevåg og Dokken

Strategisk planprogram for Laksevåg viser ny gang- og sykkelbro fra Laksevåg til Dokken, like øst for Kirkebukten. Nye forbindelseslinjer mot bro i øst er i mulighetsstudien vist gjennom en videreføring av sjøpromenaden i denne retningen.

- Trafikkløsninger og gatebruk for Damsgårdsveien
Damsgårdsveien er en viktig langsågående forbindeles langs sjølinjen på Laksevåg. Det pågår arbeid knyttet til overordnet trafikkanalyser for Laksevåg, i tillegg til at offentlig gate- og veinett inngår i flere pågående planer. I arbeidet med mulighetsstudiet er ikke vurderinger knyttet til framtidig utforming av Damsgårdsveien vektlagt, men tiltak knyttet til blågrønn struktur og forbindelseslinjer på tvers er vurdert og ivaretatt.

For redegjørelse av øvrige pågående reguleringsplaner, se stedsanalysen.

Figur: utsnitt fra strategikart, *Strategisk planprogram for Laksevåg*, og som for Kirkebukten viser mulig bybane i Damsgårdsveien, samt forslag til ny gang- og sykkelbro i sørøst.

Overordnede føringer

Det er flere viktige planer og strategier som må ivaretas i utviklingen av Kirkebukten sjøfrontpark. Følgende overordnede dokument er særlig vektlagt ved utvikling av alternativene i mulighetsstudiet:

Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler (sjøfrontstrategien)

Sjøfrontstrategien definerer mål, strategier og føringer for den sentrale sjøfronten i Bergen, oppsummert i 4 mål for videre utvikling. For videre utvikling av Kirkebukten vil strategiens første mål være særlig viktig, og her er også delmål listet opp:

1. *Byens kontakt med sjøen skal styrkes.*
 - 1.1 *Sjøfonten skal gjøres tilgjengelig for allmennheten.*
 - 1.2 *Barrierer mellom byen og sjøfronten skal reduseres.*
 - 1.3 *Det skal sikres god sammenheng og kvalitet i byrommene langs sjøen.*
 - 1.4 *Sjøfronten skal tilrettelegges for alle brukergrupper.*
2. *Bergens maritime identitet skal videreføres.*
3. *Det skal skapes rammer for god og variert byutvikling.*
4. *Bylandskap og sjøflate som er viktig for byens identitet og karakter skal sikres.*

Sjøfrontstrategien peker på at det er behov for å etablere flere parker, plasser og friområder langs sjøfronten, for å øke tilgjengeligheten og aktiviteten, samt understreker behovet for flere friområder og friluftsliv langs sjøfronten.

Naturstrategi for Bergen (naturstrategien)

Naturstrategien gir Bergen et felles grunnlag og en retning for hvordan naturens plass i byen og kommunen kan styrkes, og hvordan byen kan gjøres til en minst like god plass å være også i fremtiden for mennesker, planter og dyr.

Strategien er avgrenset til å ha fokus på Bergen kommunes mål for naturmangfold og rekreasjon, og definerer følgende overordnede mål knyttet til naturmangfold og rekreasjon:

1. *Naturmangfold: Bergen har gode levekår for dyr og planter som hører til her.*
2. *Rekreasjon: Alle bergensere kan ha daglig kontakt med natur.*

Mulighetsstudie - Kirkebukten sjøfrontpark

Alternativene i mulighetsstudiet er utviklet med hensyn til å ivareta de overordna målene og føringene knyttet til disse to strategien i sær.

DEL 2: KIRKEBUKTEN I DAG

I del 2 beskrives dagens situasjon gjennom registreringer av viktige forbindelser, strandlinje, rekreasjon, samt teknisk infrastruktur.

Som en del av mulighetstudien er det innledningsvis i arbeidet utarbeidet en stedsanalyse, se vedlegg. Denne avklarer sammenheng mellom prosjektområdet og omgivelsene, og innehar også beskrivelser av eksisterende situasjon og kvaliteter.

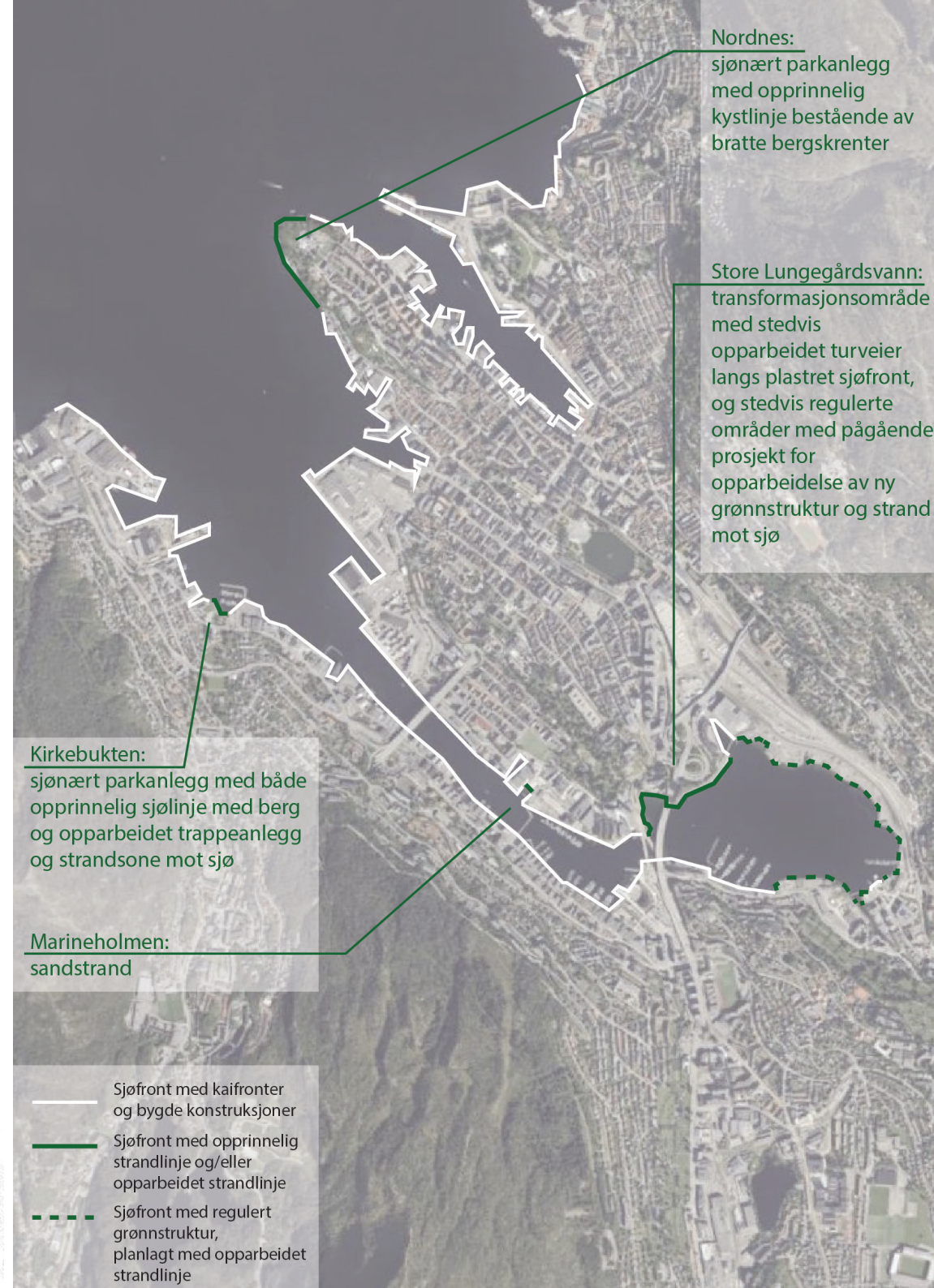
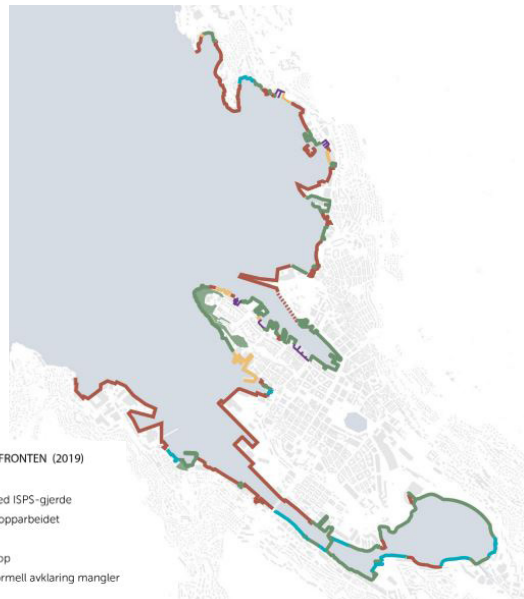
Sjøfronten i indre byfjord

Overgangen mellom land og vann i indre byfjord består i stor grad av kaifronter og bygde konstruksjoner. Ulike typer betong- og trekaier sammen med utfylte arealer utgjør storparten av dagens sjøfront.

Unntakene er få, og Kirkebukten har en særlig verdi ved å være et av få områder langs sjøfronten med potensiale til å ivareta et mykt og naturlikt møte mellom sjø og land.

Analysekart (2019), Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler viser tilgjengelighet sjøfront for offentligheten. Kirkebukten utgjør eneste del av sjøfronten Laksevåg med tilgjengelig /regulert tilgjengelig sjøfront.

Figur: utsnitt fra analysekart (2019), Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler

Nordnes:
sjønært parkanlegg med opprinnelig kystlinje bestående av bratte bergskrenter

Store Lungegårdsvann:
transformasjonsområde med stedvis opparbeidet turveier langs plastret sjøfront, og stedvis regulerte områder med pågående prosjekt for opparbeidelse av ny grønnstruktur og strand mot sjø

Kirkebukten:
sjønært parkanlegg med både opprinnelig sjølinje med berg og opparbeidet trappeanlegg og strandsone mot sjø

Marineholmen:
sandstrand

- Sjøfront med kaifronter og bygde konstruksjoner
- Sjøfront med opprinnelig strandlinje og/eller opparbeidet strandlinje
- - - Sjøfront med regulert grønnstruktur, planlagt med opparbeidet strandlinje

Forbindelser

Det er flere eksisterende koblinger inn til dagens park.

A: Fra Damsgårdsallmenningen, på brygge, stedvis smal

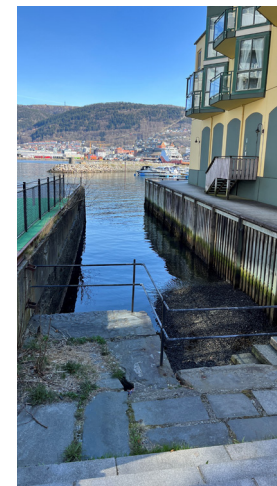
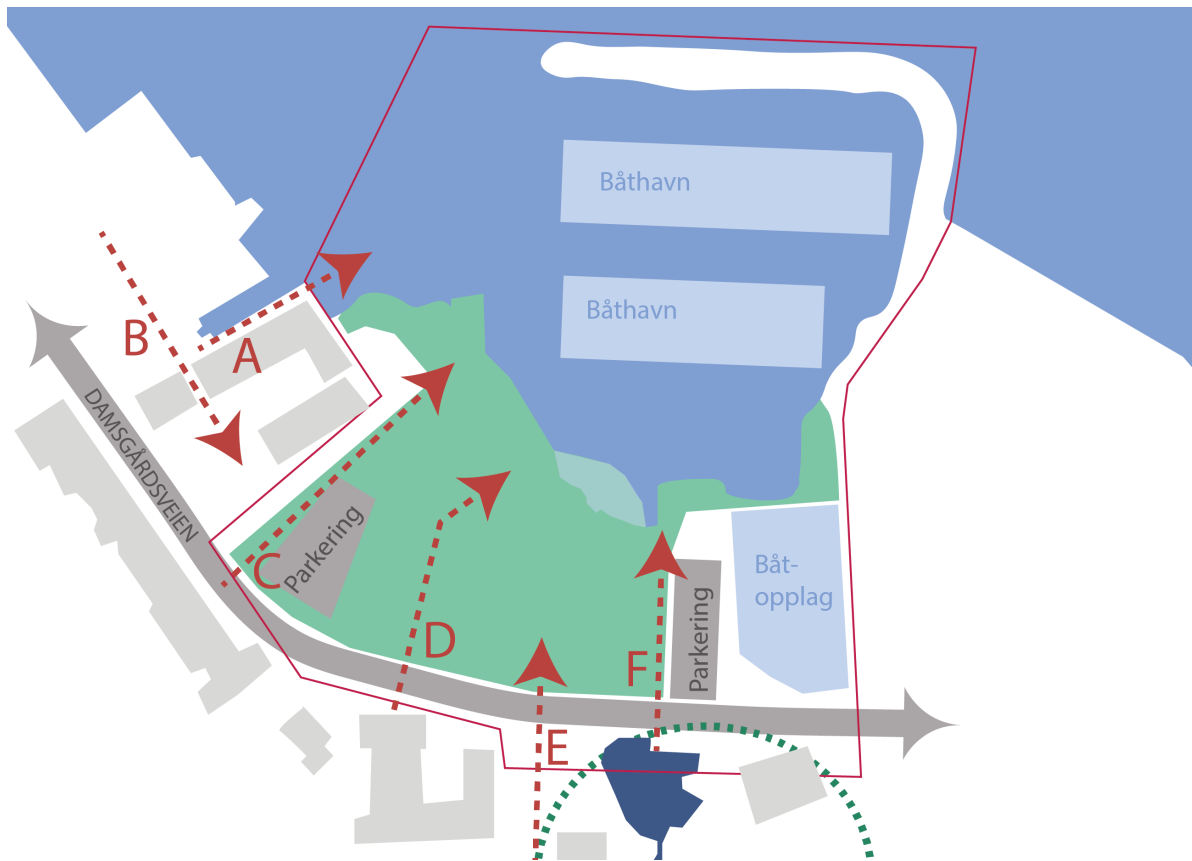
B: Fra Damsgårdsallmenningen, på sti forbi et høyt buskfelt som skjuler koblingen mot butikk og park

C: Kjørevei mellom parkeringsareal og butikk, leder også opp til sjøen

D: Fra Kirke og inn på eksisterende plass

E: Gangveien fra Håsteinarparken kobler seg på en gangvei midt mellom plass og lekeområde

F: Gangvei mellom parkeringsplass og lekeområde, leder opp til "Lyst og Fryd", bygget sørøst for prosjektgrensen

A

B

C

D

E

F

Rekreasjon

Laksevågparken i Kirkebukten består av flere ulike soner. Øst i området er det et aktivitetsområde med diverse lekeapparater, som disser, bordtennisbord, klatrestativ, benker og grill.

Lengre vest i parken er det en åpent plass med steindekke foran Kirken. Plassen er omringet av grønne gressflater til aktivitet eller avslapping. Lengst nord på plassen, før en kommer til strandlinjen, er tønnebålet plassert. Langs strandlinjen er det en asfaltert gangvei som kobler seg på Damsgårdsallmenningen, parkeringsarealet ved matbutikken, plassen foran Kirken og gangvei til cafebygget 'Lyst og Fryd', samt Håsteinarparken.

Parkområdet og den nære kontakten til sjøen, gjør at området benyttes til bading i dag, selv om det ikke er tilrettelagt for dette.

Tønnebål, Foto: T. Guldbrandsen

Sporveiskiosk

Disser

Gressflater

SporveiskioskKlatresta-

Klatrestaitv

Bordtennisbord

Sjakk

Benker og grill i aktivitetsområdet

Benk

Strandlinje

Dagens strandlinje i Kirkebukten er varierende og gir generelt dårlig tilkomst til vannet.

Tilkomsten er noen steder ikke tilrettelagt på grunn av murer og bratte skråninger med steiner. Andre steder er det mulig å komme seg ned til vannet f.eks der det er slakere helning på steinene eller amfi/trapp av blokksteiner. Amfi/trapp går ned til vannkanten, og fungerer som sitteplasser med utsikt. Det er derimot diskutabelt om trinnene gir reell fysisk tilgang til sjøen, da de er i sittehøyde og kan være glatte på grunn av algevekst. Det er ingen steder i dagens situasjon hvor tilkomsten til sjøen er universelt utformet.

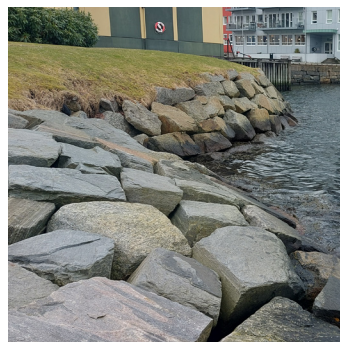
Amfi

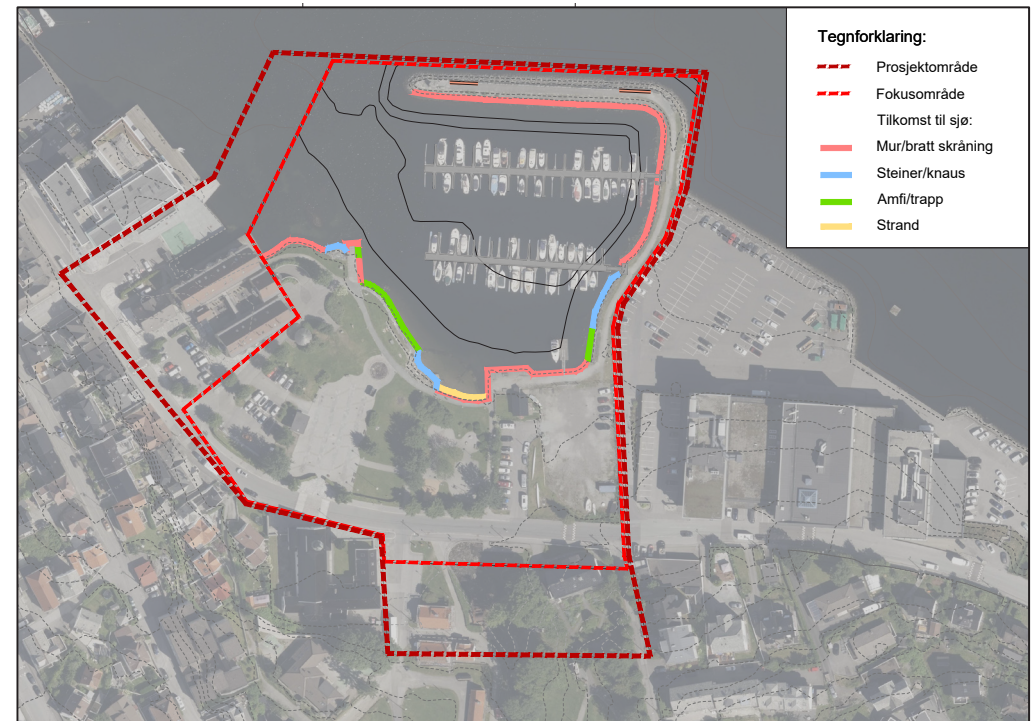
Mur

Strand

Steiner

Pumpestasjon

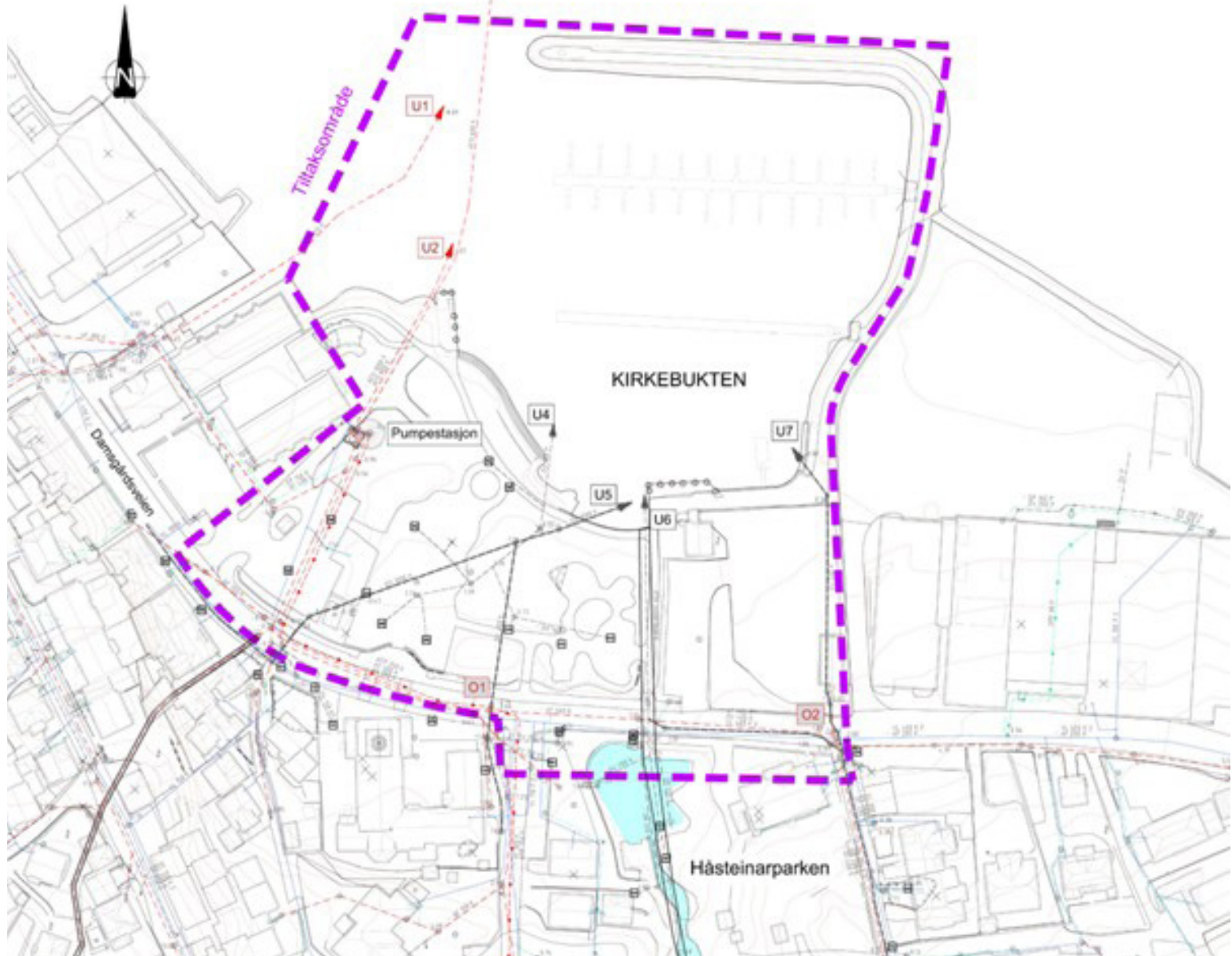

Overvannskulvert (U6)

Overvannsledning (U5)

Teknisk infrastruktur

Oversiktskart - eksisterende situasjon

Vannforsyning og brannvann

Det ligger en kommunal vannledning med dimensjon Ø40mm som er koblet inn på spillvannpumpestasjonen. Denne kommer inn på tiltaksområdet fra Damsgårdsveien og går parallelt med AF ledningene inn til avløpspumpestasjonen. Det er lagt ut en stikkledning Ø32 mm fra denne vannledningen mot øst som ender 6m på østsiden. Denne er markert som privateid. Eiendommen står registrert på Bergen kommune, så det er en kommunal etat som har etablert denne, og som eier denne stikkledningen.

Spillvann

Det står en eksisterende kommunal pumpestasjon på området. Denne har overløp til både 50 m og 150 m lengde ut i sjøen utenfor Kirkebukten. Det er tilstøtende avløp felles (AF) ledninger inn til pumpestasjonen på vestsiden av tiltaksområdet i forskjellige dimensjoner.

Det går også en kommunal spillvannsledning med Ø150 mm dimensjon inn til avløpspumpestasjonen fra vestsiden.

Det ligger en stikkledning fra den ene AF ledningen, ukjent dimensjon, som er markert som privateid. Eiendommen står registrert på Bergen kommune, så det er en kommunal etat som har etablert denne, og som eier denne stikkledningen.

Overvann

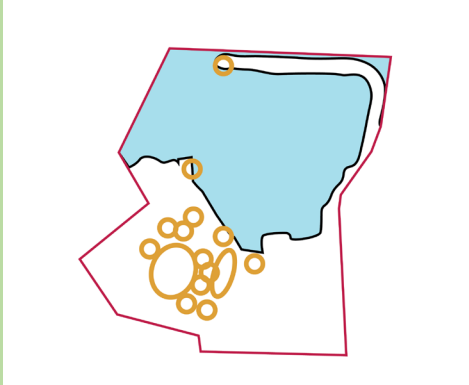
Det ligger mange overvannsledninger med ulike dimensjoner innenfor tiltaksområdet. Disse er både private og kommunale. Den eldste av de kommunale overvannsledningene kan dateres helt tilbake til 1906, denne er av dimensjon Ø1000 mm.

Det er denne som krysser på skrå gjennom hele tiltaksområdet. Denne er synlig på vannoverflaten et stykke forbi sjøkanten.

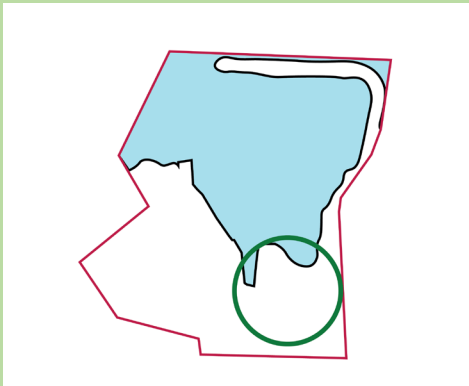
Det ligger også en steinsatt overvannskulvert fra 1938, dimensjon 2*1,5m, på østsiden av tiltaksområdet. Denne kulverten er kommunal og er forbindelsen mellom Håsteinarparken og Kirkebukten.

Oppsummering

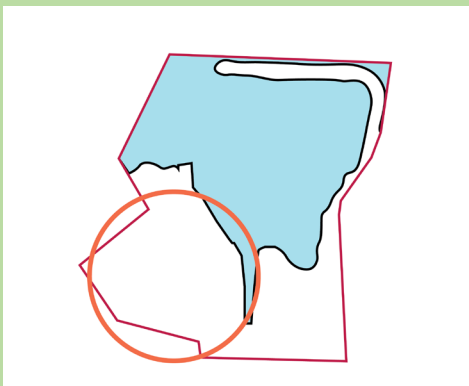
Samtlige av utløpene kan inneholde forurenset overvann. Samtlige av utløpene fra spillvann kan medføre at fortynt spillvann går ut i sjøen, spesielt ved svært regnfulle perioder der mye går i overløp.

Alternativ 1 - punkttiltak

Alternativ 2 - østre del

Alternativ 3 - vestre del

DEL 3: ALTERNATIVENE

De tre alternativene bygger på hverandre, og er tilpasset slik at de også kan gjennomføres som trinnvise utviklinger av området.

Alternativ 1 består av enkle punkttiltak som gir rom for mer aktivitet og opphold.

Alternativ 2 består av etableringen av en badebukt i øst og parkeringsareal i vest.

Alternativ 3 består av bekkeåpning, etablering av en naturlig fjære og oppgradering av plassen i vest.

De tre alternativene utgjør tilsammen en komplett utvikling av Kirkebukten sjåfrontpark.

Alternativene presenteres hver for seg og de forskjellige tiltakene i hvert alternativ presenteres under ambisjonskategorien de svarer på. Konkrete tiltak henvises til i plantegningene.

Laksevågidentiteten

Gjennom medvirkningsarbeidet kom det frem at de fleste ønsket at Kirkebukten skal fortsette å være et sted for lokalbefolkningen og ikke et trekkplaster for hele byen. I tillegg hadde deltagerne et ønske om at Kirkebukten sjøfrontpark skal utvikles i tråd med stedets særpreg og identitet. «Laksevågidentiteten» ble ofte nevnt.

Deltagerne på medvirkningsverkstedet beskrev "Laksevågidentiteten" med disse ordene:

Materialitet og uttrykk

Uavhengig av alternativene er det viktig med et helhetlig uttrykk og sammenhengende materialpalett. I Kirkebukten er det plass til alle og området må tåle å brukes. For å gjenspeile området industrihistorie og takhøyde bør det velges materialer med et rustikt utseende, som er røffe og robuste.

Rustikt utseende

Robuste materialer

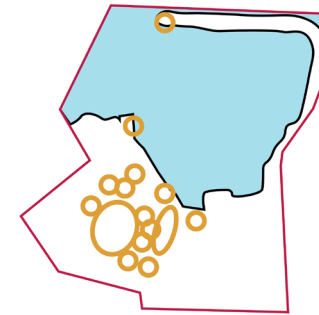
Strandlinje

Industri, Foto: T. Guldbrandsen

Alternativ 1: Aktiv sjøpark

Hovedgrep:

Dette alternativet består av enkle tiltak som skal kunne gjennomføres raskt, bygger på eksisterende kvaliteter og har begrensede kostnader.

Tiltakene består i hovedsak av punkttiltak som skal legge bedre til rette for variert bruk av Kirkebukten. Det skal være plass til flere aktiviteter, ved midlertidig sykkelbane og skøytebane på den åpne plassen i vest. Etableringen av en ny sti ned til vannet vil bedre kontakten med sjøen og gjøre tilkomst til vannet enklere. En ny gangvei vil koble seg på eksisterende gangveinett og koble sjøfrontparken bedre sammen med Håsteinarparken.

På plassen skal møblering av benker og plantekasser bidra til en bedre soneinndeling og mer rom for opphold. Langs gangveien etableres flere benker.

Gjennom medvirkningsprosessene kom det frem at det er viktig å ta vare på stedsidentiteten til Laksevåg. Det som etableres skal være røft og rustikt og Kirkebukten skal fremdeles være et sted hvor det er plass til alle.

9. Opprustning av utsiktpunkt

5. Bedre tilkomst til sjø

2. Toalettbygg

10. Gangvei

1. Parkpaviljong

3. Midlertidig møblering

8. Mulig flytting av innerste rekke med båtplasser

7. Etablering av skilt og supplerings av møblering, vegetasjon og livredningsbøyer

6. Utbedring av flytebrygge
Enklere tilkomst med kajakk

4. Fortynning av eksisterende vegetasjon

TEGNFORKLARING

	Prosjektområde		Busk og stauefelt
	Fokusområde		Nye trær
	Eiendomsgrense		Benker
	Eksisterende koter		Benkebord
	Ny gangvei		Benker på pir
	Forbedring av eksisterende gangforbindelse		Takoverbygg
	Asfalt- fortau		Toalettbygg
	Tredekke		Midlertidig plantekasse
			Midlertidig sykkel-lek

Tiltakene:

På Naturens premisser:

1. Supplering av parkvegetasjon:

For å øke naturmangfoldet bør parkvegetasjonen suppleres med flere vegetasjonsfelt på eksisterende gressareal. Det bør legges vekt på stor artsvariasjon og bruk av stedsegne arter, og tiltaket kan følges opp med informasjonsskilt om naturmangfold.

Tilrettelagt og attraktiv for alle

2. Parkpaviljong:

Det er ofte behov for et takoverbygg i Bergen. Enten som beskyttelse for en regnskur eller som en pause fra sterk sommervarm. Etableringen av et takoverbygg med langbord inni gir plass til at skoleklasser kan ta lunsjpausen sin i Kirkebukten og at familier har et naturlig stoppested på søndagsturen.

3. Toalettbygg:

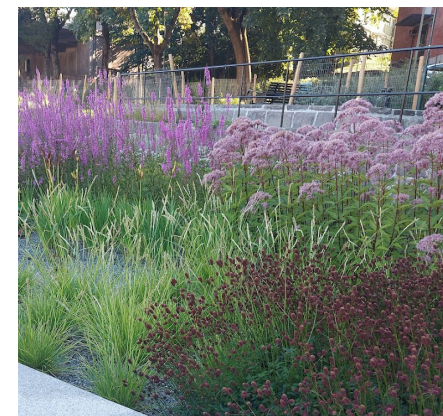
Det er mange som bruker parken og det er et stort behov for et offentlig toalettbygg. Et toalettbygg vil også legge til rette for langvarig opphold. Toalettet er foreslått plassert i utkanten av parken i vest.

4. Midlertidig møblering:

For å bedre utnytte arealet på den åpne plassen foran kirken kan den møbleres med elementer som flyttes ved behov, f.eks. når det skal gjennomføres store arrangementer. Deler av området i nord kan møbleres med sittegrupper og det kan lages flere soner ved bruk av pallekasser. Et større åpent område i sør kan da benyttes til f.eks. skøytebane på vinteren og sykkelbane på sommeren, samt mindre arrangementer.

5. Fortynning av eksisterende vegetasjon:

For å skape en bedre kobling mellom plassen i øst og lekeområdet kan noe av den lave eksisterende vegetasjonen fjernes. Alle trærne skal bli stående.

Vegetasjonsfelt

Paviljong - takoverbygg

Midlertidig møblering

6. Bedre tilkomst til sjø:

For å bedre tilkomsten til sjøen etableres en slakere sti/trapp ned til vannet. På grunn av bevaring av eksisterende gangvei er det ikke mulig å gjøre tilkomsten universell utformet.

7. Utbedring av flytebrygg, enklere tilkomst med kajakk:

Det finnes ingen brygge i Kirkebukten som er nærme nok havoverflaten til at det er enkelt å sette en kajakk på vannet. Etablering av en brygge som ligger 15 cm over vannet vil være positivt både for kajakkklubben og besøkende som ønsker å sette ut kajakk. For å gjøre det enkelt å bære med seg kajakken bør gangadkomsten til en slik brygge ikke ha gjerde på begge sider. Bryggen tilrettelegges for marine vegetasjonssoner og habitat for marint liv. Dette kan f.eks. gjøres ved å etablere fiskehotell.

8. Etablering og supplering av møblering:

Det er for langt mellom livredningsbøyene i dagens situasjon. Det bør suppleres med flere bøyer.

Ved gangveien langs sjøen bør det etableres flere benker med både ryggstø og armlen.

I parken etableres skilt som viser til attraksjoner i nærområdet og informasjon om stedegen vegetasjon og liv under og over vann.

9. Flytting av innerste rekke med båtplasser:

For å gjøre området nærmest land roligere og gi rom for kajaker og andre ikke-motoriserte båter kan det vurderes å flytte båtplassene på den innerste halvdel av uteliggeren nærmest land.

10. Opprustning av utsiktspunkt på moloen:

Det er flott utsikt fra moloen og mange bruker den som et turmål. I tillegg er det lengre sol der ute enn inne i parken. Moloen bør tilrettelegges for rekreasjon og opphold med etablering av sitteplasser.

Fortynning av eksisterende vegetasjon

Enklere tilkomst med kajakk

Opprustning av utsiktspunkt på Moloen

Foto: T. Guldbrandsen

Styrke historisk kontekst :

11. Skilting:

I parken og på plassen kan det etableres informasjonsskilt som forklarer hvordan området er blitt brukt historisk. Eksempler på dette kan være:

- Bruken av Kirkebukten som et lyststed
- Industrihistorien til Laksevåg
- Larserbryggen og Keiser Wilhelm 2. sitt besøk
- Byggingen av Laksevåg kirken

Styrke blågrønn sammenheng:

12. Gangvei

For å forsterke koblingen fra Håsteinarparken og ned til Kirkebukten og vannet etableres en ny gangvei som kobler seg på eksisterende gangveinett. Dette er i forlengelsen av veien Laksevåg musem og er en av de mest naturlige gangveiene fra Håsteinarparken ned til Sjøfrontparken. Ved etableringen skal eksisterende trær bevares.

Infrastruktur - tiltak

Dette trinnet innebærer ingen omfattende endringer på eksisterende terreng og sjøbunn, ei heller ingen omlegginger av eksisterende infrastruktur. Det etableres et toalettanlegg som må tilkobles eksisterende vann- og avløpsanlegg på området. Dette medfører noe nyanlegg.

Det er naturlig å se for seg plassering av toalettbygget i området der det er avsatt stikk på vannledningen og spillvannsledningen fra før av. (Se gul sirkel, nederste figur på høyre side.) Dette vil medføre minst graving på området. Nøyaktig høyde på punktet der den eksisterende vannledningen og spillvannsledningen er avsluttet må avklares i en senere fase. Det samme gjelder eierforhold, og eventuelle erklæringer/avtaler i forbindelse med eierskap og tilknytningsrett til disse stikkledningene. Denne stikkledningen for vann har dimensjon $\text{Ø}40\text{mm}$, noe som antas vil være tilstrekkelig for et toalettanlegg. Dimensjon på den eksisterende stikkledningen for spillvann er ikke avklart på dette stadiet.

I dag står det en liten bygning (Sporveiskiosken) der hvor disse stikkledningene er etablert.

Den beste plasseringen av et toalettanlegg vil være på vestsiden av tiltaksområdet, da det er det nærmeste tilknytningspunktet til eksisterende vann og spillvannsledninger, og dette vil medføre minst graving. Se foreslått plassering på figur til høyre.

Det er også avsatt en eksisterende stikkledning for spillvann på sørøstsiden av tiltaksområdet, denne er markert som kommunalt eid.

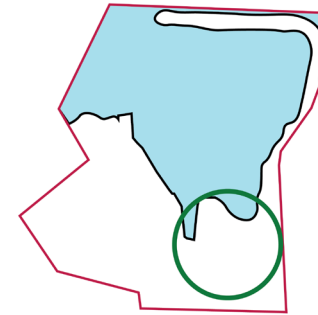

Stikkledning for spillvann på sørøstsiden av tiltaksområdet.

Gul sirkel: Foreslått plassering av nytt toalettbygg
Rød sirkel: Eksisterende bygning, Sporveiskiosken, som er tilknyttet de eksisterende stikkledningene for vann og avløp.

Alternativ 2: Badebukten

Hovedgrep:

I dette alternativet etableres en badebukt øst i parken, samtidig som nødvendige overvannsledninger forflyttes.

I tillegg til badebukten etableres en badekai med brygge, plass til ikke motoriserte båter og mulighet for etablering av badstu. Promenaden langs sjøfronten kobles på eksisterende gangveier i vest og legges i bakkant av badeviken. Sjøpromenaden kobles på en gangvei i øst som leder mot Håsteinarparken og ivaretar det historiske veifaret, for en god gangveiforbindelse etableres også en forlengelse av fortauet.

En tydeliggjøring av bekkeutløpet viser starten på en bekkeåpning og gir rom for etablering av fjærevegetasjon ned mot sjøkanten.

For å etablere en bedre kobling fra Damsgårdsallmenningen til Sjøfrontparken fjernes noe parkering til fordel for gangareal.

Aktiviteter i vann og
badefasiliteter
Kobling

Kobling
Tydeliggjøring av
bekkeutløp

Badebukt
Sjøpromenade
Fortau

Bading og umotoriserte båter

TEGNFORKLARING

	Prosjektområde		Busk- og staudefelt
	Fokusområde		Fjæresone
	Tiltaksgrense A2		Strandsone naturmark
	Eiendomsgrense		Benker
	Eksisterende koter		Benkebord
	Nye koter		Benker på pir
	Ny gangvei		Takoverbygg
	Baderampe UU		Toalettbygg
	Sti		Nye trær
	Forbedring av eksisterende gangforbindelse		Parkeringsplasser
	Asfalt- fortau		Midlertidig plantekasse
	Tredekke		Midlertidig sykkel-lek
	Naturlek		Badstu
	Nye gressareal		Sykkelparkering

Tiltakene:

På Naturens premisser:

Badebukt:

Vinteropplagringsplassen for båter transformeres til en fin badebukt, med park og en utgravd strandlinje med vill og vestlandsk fjære-landskap. Parken består av både gressflater for opphold, trær og plantefelt med stedegen vegetasjon.

Etableringen av badebukten medfører også håndtering av forurensede masser ved miljøtiltak i grunn.

Tilrettelagt og attraktiv for alle:

Badebukt:

Etableringen av en badebukt vil være attraktivt for lokalsamfunnet. Terrengendringer skaper bedre kontakt med vannet og etableringen av en universelt utformet baderampe bidrar til bedre tilgjengelighet. Et takoverbygg med knagger, benker og levegg vil gjøre helårsbading enklere. Samtidig fører forflytning av overvannsledninger til reinere vann og et sunnere vannmiljø.

Bade-fasiliteter:

I tillegg til badebukten etableres en badebrygge i forbindelse med den innerste uteliggeren. Denne vil gi flere fasiliteter for vannaktiviteter: utvidet brygge areal, badestige og mulighet for etablering av badstuer.

Sjøpromenade:

Det etableres en sammenheng sjøpromenade for å skape bedre kontakt med sjøen jf. sjøfrontstrategien.

Sjøpromenaden legges i bakkant av etablert badebukt og kobles på fremtidig gangveinett i øst og

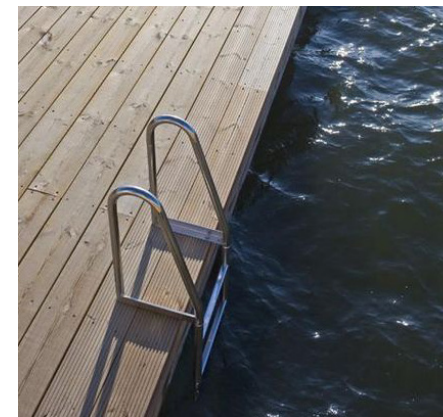
Damsgårdsallmenningen i vest.

Bedre kobling til Damsgårdsallmenningen:

For å få en bedre kobling mellom Sjøfrontparken og Damsgårdsallmenningen fjernes en parkeringsplass og noen busker i Damsgårdsallmenningen og det etableres nytt gangareal. Dette skaper en mer direkte siktlinje og kobling fra Damsgårdsallmenningen til både butikk og sjøfrontparken.

Badebukt

Tilkomst - badestige

Det flyttes/fjernes også noen parkeringsplasser på parkeringsarealet mellom parken og butikken. Dette skaper en bedre gangvei til butikk og Damsgårdsallmenningen. Av parkeringsplassene som er igjen settes det av areal til HC parkering.

Styrke historisk kontekst :

Tydliggjøring av bekkeutløp:

For å få en bedre tilpasning av terrenget ned mot vannet forflyttes kulverten som Damsgårdseleven går i lengre sør og sjøen trekkes lengre inn i landskapet. Dette er med på å synliggjøre utløpet til Damsgårdselven.

Fortau:

For at parken skal ha en god kobling til målpunkt på andre siden av Damsgårdsveien etableres også en forlengelse av eksisterende fortau sør for badebukten. Dette gir lettere tilkomst til cafebygget 'Lyst og Fryd' og kobler sjøpromenaden til det historiske veifaret Alléen.

Styrke blågrønn sammenheng:

Kobling mot Håsteinarparken:

Etableringen av badebukten utvider parkarealet til Kirkebukten sjøfrontpark slik at den tilsvarer utstrekningen til Håsteinarparken. Dette er med på å styrke den grønne koblingen mellom disse to områdene.

Tydliggjøring av bekkeutløp:

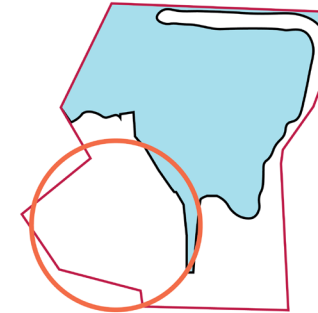
Utløpet til Damsgårdseleven tydeliggjøres og blir mer synlig i landskap. Dette er med på å koble Sjøfrontparken med bekken i Håsteinarparken.

Foto: T. Gulbrandsen,

Alternativ 3: Bekken og fjæren

Hovedgrep:

Det viktigste i dette alternativet er bekkeåpningen. Samtidig som bekken gjenåpnes blir det etablert vegetasjon ned mot bekken. Etersom bekkeåpningen fører til en fjerning av lekeplassen, blir deler av området rundt plassen i vest gjort om til et naturlig lekeareal. Plassen fornyes og oppgraderes. I vest etableres et naturlig fjærelandskap som bedrer kontakten med sjøen og øker naturmangfoldet på land og i vann.

Der sjøpromenaden i A3 går i bakkant av badebukten for å gi plass for bading og aktivitet trekkes den nå ut og over fjærelandskapet på en promenadebrygge. Dette gir variasjon og mulighet til å oppleve sjøfronten på forskjellige vis.

Utleie, delebåt- og
gjestehavn

Fjære-stien

Fjære

Naturlek

Bekkeåpning

Båthavn, delebåting, gjestehavn, utleie

TEGNFORKLARING

	Prosjektområde		Staude
	Fokusområde		Busk- og staudefelt
	Tiltaksgrense A3		Fjæresone
	Eiendomsgrense		Strandsone naturmark
	Eksisterende koter		Benker
	Nye koter		Benkebord
	Ny gangvei		Benker på pir
	Baderampe UU		Takoverbygg
	Sti		Toalettbygg
	Forbedring av eksisterende gangforbindelse		Nye trær
	Asfalt- fortau		Parkeringsplasser
	Tredekke		Midlertidig plantekasse
	Naturlek		Midlertidig sykkel-lek
	Nye gressareal		Badstu
			Sykkelparkering

Tiltakene:

På Naturens premisser:

Bekkeåpning:

Som en forlengelse av bekken som renner gjennom Håsteinarparken åpnes bekken opp i Sjøfrontparken. Det vil fremdeles gå vann i en kulvert under bekken og arealet som kreves til bekken er derfor begrenset. Det etableres variert kantvegetasjon langs bekken for økt naturmangfold.

Fjære:

I vest etableres en myk og vill strandlinje med et typisk vestlandsk fjærelandskap. Denne har en slakere helning og bedre kontakt med vannet enn dagens situasjon. Dette vil også medføre endringer under vannet og det etableres et område med grunnere vann som tilrettelegger for mer liv i vannet.

Flere av tiltakene, blant annet bekkeåpning, etablering av et fjærelandskap og fornyingen av plassen i vest kan gi behov for miljøtiltak i grunnen.

Tilrettelagt og attraktiv for alle

Promenadebrygge:

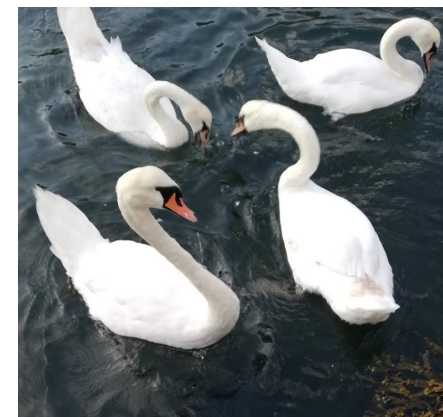
Som en del av promenaden etableres en gangvei i tre over fjæren. Denne gir en annen opplevelse av fjæren og vannet, hvor en kan bevege seg over landskapet og se ned på det som lever og vokser der nede.

Reetablering av parkareal:

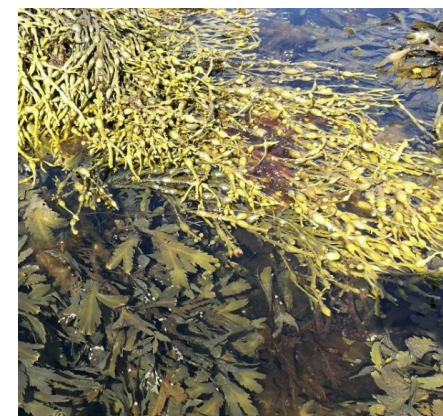
Rehabilitering av parkarealet, med fokus på å skape rom for ulike typer arrangement til hverdag og fest. Dette gir også plass til nye leke- og aktivitetsområder.

Bedre kontakt med vannet

Mer liv i vannet

Mer liv i vannet

Naturlek:

Ettersom det eksisterende lekearealet her må vike pga etableringen av en bekk skal det etableres et nytt område for lek vest på plassen. Her er det fokus på naturlig lek, med noen lekeapparater. Lekeapparatene som skal være her kan, dersom de er i god nok stand, hentes fra den eksisterende lekeplassen i parken eller på Damsgårdsallmenningen.

Lekeapparater på Damsgårdallmenningen:

Dagens plassering av lekeapparatene i Damsgårdsallmenningen oppleves som utrygg pga. nærhet til vannet. (se Medvirkningsrapport). Oppgradering eller sikringstiltak bør vurderes i forbindelse med tilrettelegging for nytt leke og aktivitetsområde i parkarealet.

Båthavn, Delebåthavn, gjestehavn, utleie:

Den ytterste uteliggeren bevares som båthavn og kan gjerne brukes til delebåthavn, gjestehavn eller til utleie.

Styrke historisk kontekst :

Bekkeåpning:

Bekkeåpningen tydeliggjør utløpet til Damsgårdselven og åpner opp dele av den gamle bekken som gikk her.

Styrke blågrønn sammenheng:

Bekkeåpning:

Når Damsgårdseleven åpnes opp dannes en forlengelse av bekken som renner gjennom Håsteinarparken. Bekken og dens kantvegetasjon er med på å forlenge det blågrønne draget fra Håsteinarparken og ned til sjøen.

Infrastruktur - tiltak

Dersom man ønsker en synlig bekk med vann i dagen, videreføring av bekken fra Håsteinarparken, så kreves det omfattende tiltak knyttet til overvann. Dette beskrives mer utdypende nedenfor.

Håsteinarparken har åpent vannspeil. Forbindelsen mellom sjøfronten og Håsteinarparken er som nevnt gjennom denne kulverten på østsiden av tiltaksområdet, og gjennom Damsgårdsveien. Det ligger eksisterende vann- og avløpsledninger i Damsgårdsveien. Det antas at det også ligger en del kabler og høyspent ledninger parallelt med vann- og avløpsledningene. Dersom man skal føre vannet videre til en åpen bekk i Sjøfrontparken er man nødt til å krysse disse ledningene. Ut ifra foreløpige høyder blir en nødt å bygge en dykkerledning under disse eksisterende vann- og avløpsledningene.

Dette vil være en relativt kostbar installasjon både å bygge og drifte, og vil måtte driftes av vegeieren som er Bymiljøetaten. En bekkeåpning hele veien fra ytterkanten av Damsgårdsveien til sjøfronten vil føre til etableringskostnader og driftskostnader. Dersom man etablerer en badevik på østsiden av tiltaksområdet, der denne eksisterende overvannskulverten ender, så vil man måtte skråne terrenget en del mot sør for å oppnå effekt av en åpen og synlig bekk. I beste fall vil man kunne oppnå ca. 20 m med åpen bekk.

Dette er illustrert nedenfor i foreløpige illustrasjoner. Illustrasjonene må kun betraktes som veiledende da usikkerheten, både knyttet til eksisterende ledningsanlegg og fremtidige terrenghøyder, er stor på dette stadiet.

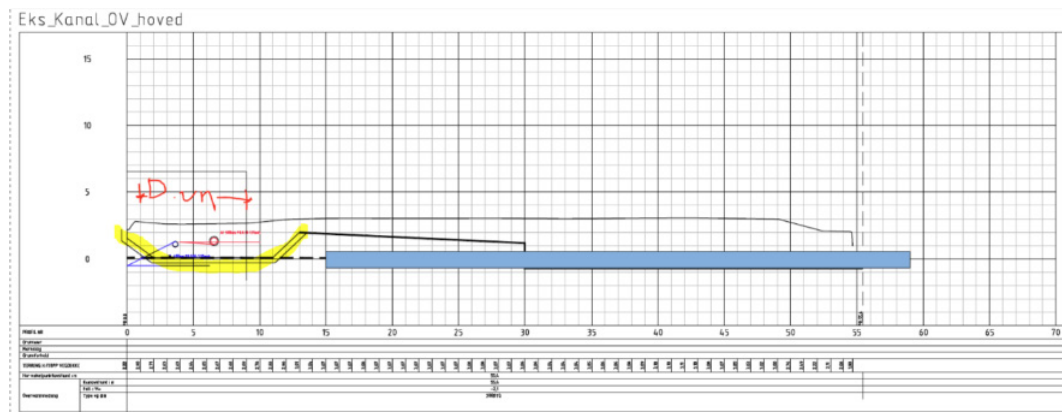
Det er planlagt å masseutskifte en stor del av området i alternativ 3. I den sammenhengen bør en vurdere å skifte ut en del av det gamle overvannsledningsnettets ettersom deler av dette er fra 1906. Det bør innledes et samarbeid med ledningseieren, som er Bergen Vann.

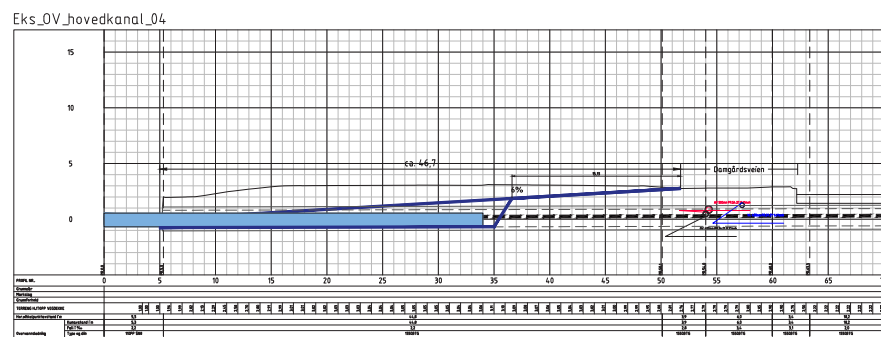
Håsteinarparken

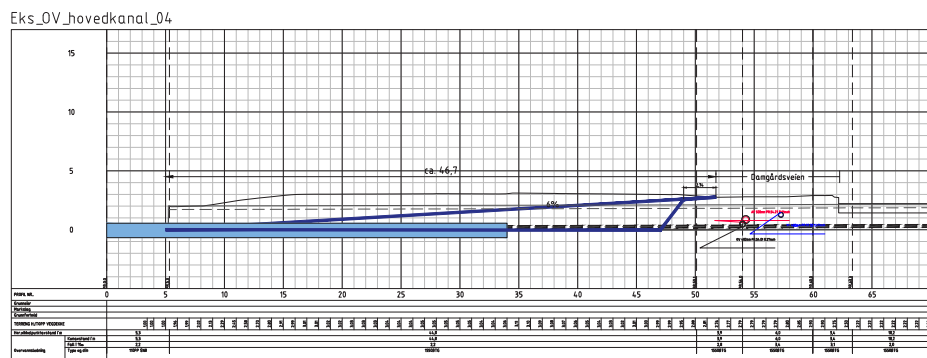
Eksisterende utløp Håsteinarparken. +2.40 illustrerer nivået på vannspeilet. Dykkerledning for videreføring av bekk/vannspeil gjennom Damsgårdsveien vil kreve også arbeider i dette området, og i denne perioden vil vannspeilet ikke være i drift.

Illustrasjon av kryssingen av Damsgårdsveien og overgangen mellom Håsteinarparken og Sjøfrontparken. Den gule viser dykkerledningen nevnt i teksten.

Illustrasjon av mulig lengde på bekken i en «Best case» scenarier. Den mørkeblå streken forestiller terrenget som må gå til null kote eller lavere pga. hovedkanalen.

Illustrasjon av mulig lengde på bekken i en «Worst case»-scenarier.

Oppsummering

		TILTAK			
		ALTERNATIV 1	ALTERNATIV 2	ALTERNATIV 3	
AMBISJONER	På naturens premisser	<ul style="list-style-type: none"> • Supplere parken med økologiske plantefelt • Legge til rette for marine vegetasjonssoner og habitat for marint liv på eks. brygge 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for blågrønn park med lang, myk og vill strandlinje i øst 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for myk og vill strandlinje i vest • Åpne blå vannstreng fra bekkeløpet, og skape soner med variert kantvegetasjon 	
	Tilrettelagt og attraktiv for alle	<ul style="list-style-type: none"> - tilgjengelig og tilrettelagt for alle - attraktiv for ulike brukergrupper og aldersgrupper 	<ul style="list-style-type: none"> • Ny parkpaviljong og offentlige toaletter • Supplerer parkmøbleringen og aktivitetssonene • Bedret tilgang til sjø • Info.skilt om naturmangfold 	<ul style="list-style-type: none"> • Badebukt med universelt utformet sjøtilkomst • Sjø- og badefasiliteter ved ny brygge • Sjøpromenade i park • Forlenge fortau langs vei 	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere promenadebrygge som del av sjøpromenade • Rehabiliterer parkarealet for å skape rom for ulike typer arrangement, lek og aktivitet
	Styrke historisk kontekst		<ul style="list-style-type: none"> • Supplere parken med skilt med historisk informasjon 	<ul style="list-style-type: none"> • Tydeliggjør utløpet til Damsgårdselven ved ny utforming av strandsonen • Koble sjøpromenaden med forbindelse til det historiske veifaret, Alléen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tydeliggjør utløpet til Damsgårdselven ved å tilrettelegge for blå vannstreng
	Styrke blågrønn sammenheng		<ul style="list-style-type: none"> • Tydeliggjør forbindelsen mellom Kirkebukten og Håsteinarparken gjennom forlenget parkvei. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utvide parkarealet mot øst, tilsvarende Håsteinarparken • Tydeliggjør utløpet til Damsgårdselven, slik at det er mer synlig i parklandskapet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Åpne deler av Damsgårdselven med en blå vannstreng som forlenger det blågrønne draget fra Håsteinarparken

Jf. prosjektforutsetninger, se kap 1 s. 7

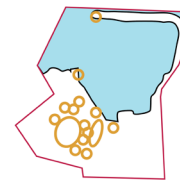

DEL 4: VURDERINGER

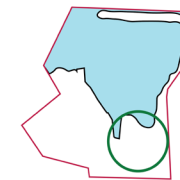
Del 4 beskriver overordnede vurderinger av prinsipper knyttet til arealbruk, utforming, program og funksjoner.

De tre alternative har i stor grad grunnlag i samme prinsipper for løsninger, og disse er redegjort for i det følgende. Beskrivelser av særlige ulikeheter og særegenheter mellom de tre er skildret, sammen med enkle diagram.

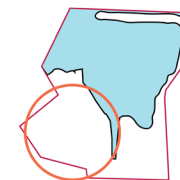
Videre gjøres det rede for grove kostnadsomfang, samt overordna plan for videre gjennomføring, for hver av de tre alternativene.

Alternativ 1 - punkttiltak

Alternativ 2 - østre del

Alternativ 3 - vestre del

Parkfunksjoner og -program

Variasjon i parkfunksjoner og -program bidrar til tilrettelegging for mangfold av opplevelser, og ivaretar mulighetene for et attraktivt parkliv for ulike brukergrupper. Tilrettelegging for ulike typer program i ulike soner ivaretar hensyn til sikkerhet, brukbarhet og attraktivitet for de ulike delene i parken. Alternativ 2 og 3 viser forslag til områderehabilitering som medfører store endringer i arealbruk og utforming. Begge alternativ bygger på samme prinsipp for fordeling og plassering av funksjoner og program, og i det følgende gis en samles beskrivelse av bakenforliggende løsningsprinsipp og hensyn i videre gjennomføring:

Badebukt, bekkeutløp og gjestehavn/delehavn i adskilte soner

Damsgårdselven har et stort nedbørsfelt, og utløpssonen påvirkes av vannmengde, vannkvalitet og strømningsforhold ved dette. Område tilrettelagt for bading bør derfor legges til en adskilt sone. En ny badebukt øst i sjøfrontparken etableres ved å trekke strandsonen lenger sør enn dagens kaifront. Et mindre nes skaper mellomliggende skille og buffersone.

En ny bukt tilbaketrasket fra dagens sjøareal vil videre kunne legges til rette for en strand- og vannsone med lav vanndybde. Bukten vil vende mot nord, men tilrettelagte strandsider både mot øst og vest sikrer soner med ulike solforhold. Bukten vil påvirkes av strømningsforhold fra Kirkebukten og Puddefjorden, men en tilbaketrasket plassering vil potensielt kunne gi en roligere strandsone enn direkte ut mot Kirkebukten.

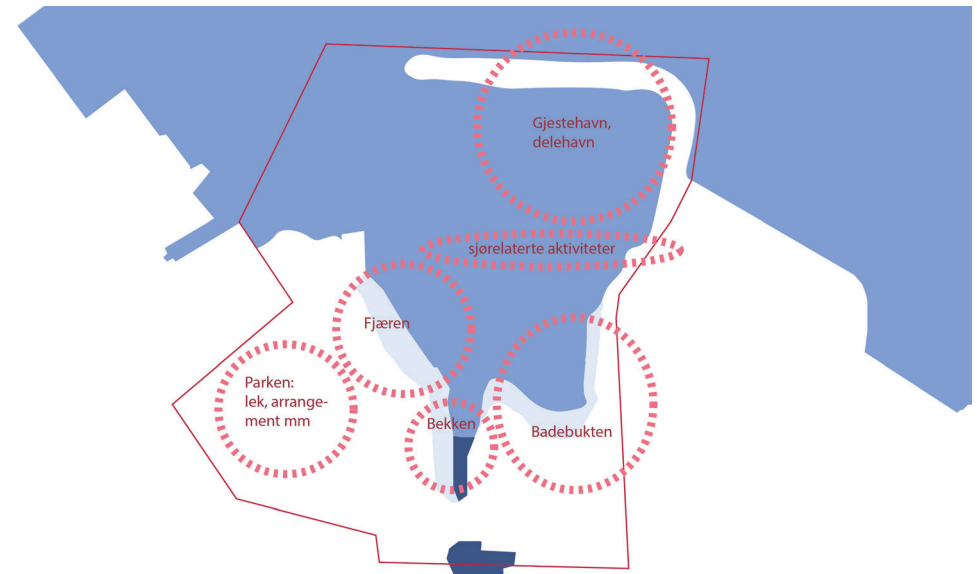

Diagram - fordeling av funksjoner og program i ulike soner

Landskapsformingen må i de videre baseres på mer detaljerte vurderinger knyttet til kunnskap om geoteknikk og stømnings- og erosjonsforhold. Dette vil gi føringer og skape grunnlag for gode løsninger med hensyn til både formgivning av ny strandsone og elveutløp.

En badeplass må ha trygg adgang til vannet, sammen med trygt opphold i vannet. Indre deler av Kirkebukten bør fredliggjøres for motorisert fersele, og markes med fysiske skiller som flytende markører og/eller flytebrygger. Vurdert med hensyn til parkfunksjoner vil nordlige del av sjøarealet i Kirkebukten kunne opprettholde sin funksjon knyttet til havn, men med en utvikling som ivaretar arealet allment tilgjengelig.

For at Kirkebukten skal kunne utvikles til en offentlig tilrettelagt badeplass må følgende aspekter ivaretas i det videre:

- Program/funksjonblandinger
- Fysisk tilrettelegging

Naturlik og tilgjengelig strandlinje

Alternativ 1 opprettholder eksisterende strandlinje, med unntak for en enkel tilrettelegging for en stitilkomst til dagens strandsone.

Alternativ 2 og 3 viser begge en større omforming av eksisterende strandlinje, henholdsvis for østre og vestre parkområde. For begge alternativ er det lagt opp til en variert strandlinje basert på dagens kvaliteter, videreutviklet på naturens premisser og utformet med hensyn til å gi tilgjengelighet for alle. I det følgende er det redegjort løsninger ved både alternativ 2 og 3:

- **Lang strandlinje**

Flere lengdemeter strandlinje gir flere lengdemeter med sjøkontakt, vegetasjonssoner og habitatområder.

- **Myk strandlinje**

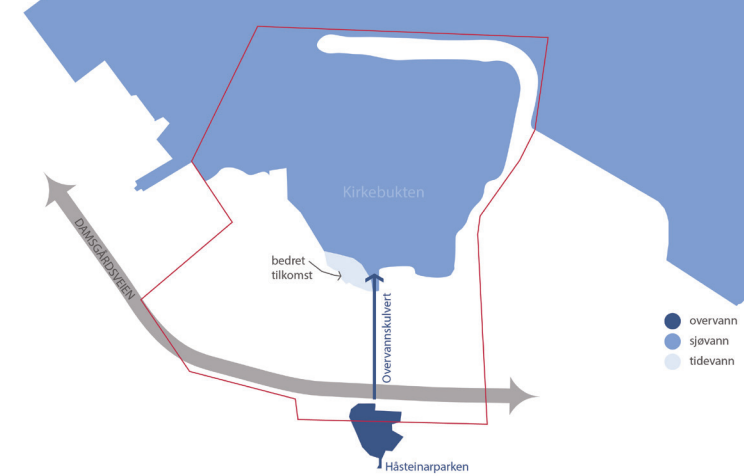
En naturlig og tilgjengelig strandsone etableres ved å skape myke overganger mellom vann og land. Strandsonen trekkes tilbake i hellende flater og slake kanter. En myk strandsone gir variasjoner til parklandskapet gjennom tidevann, og er viktige marine vegetasjonssoner og habitat for marint liv.

- **Vill strandlinje**

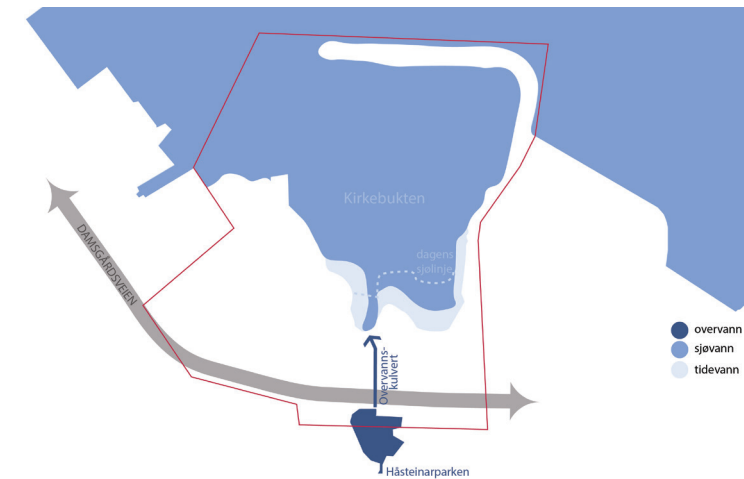
Strandlinjen etableres med sjøbunn og fjære i naturlige substrat og med mulighet for variasjoner og mangfold i vegetasjon.

Ved alternativ 2 er sjølinjen utformet for å muliggjør tilrettelegging for bading. Her er også utløpet til Damsgårdelven trukket lenger sør. Det blir slik en mer markert del av strandlinjen enn i dag, og forsterker opplevelsesverdien av bekkeutløpet.

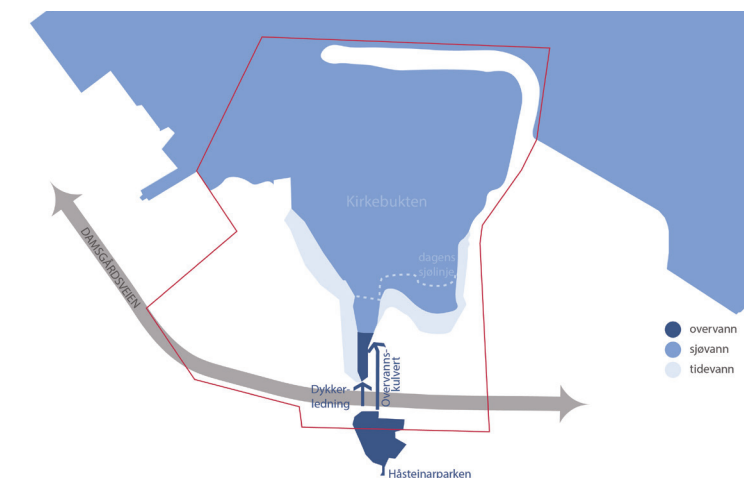
Ved alternativ 3 åpnes en del av bekkeløpet med vannstreng fra Damsgårdsveien.

Alt. 1 - enkel utbedring av tilkomst til sjø, ellers uendret strandsone

Alt. 2 - myk strandsone i østre del, sammen med tydeliggjøring av bekkeutløpet

Alt. 3 - myk strandsone i vestre del, sammen åpen vannstreng fra Håsteinarbekken

Styrke den blågrønne strukturen

Alternativ 1 vektlegger mulighetene for å øke opplevelsesverdier og parkfunksjoner innenfor den eksisterende blågrønne strukturen med ulike punkttiltak.

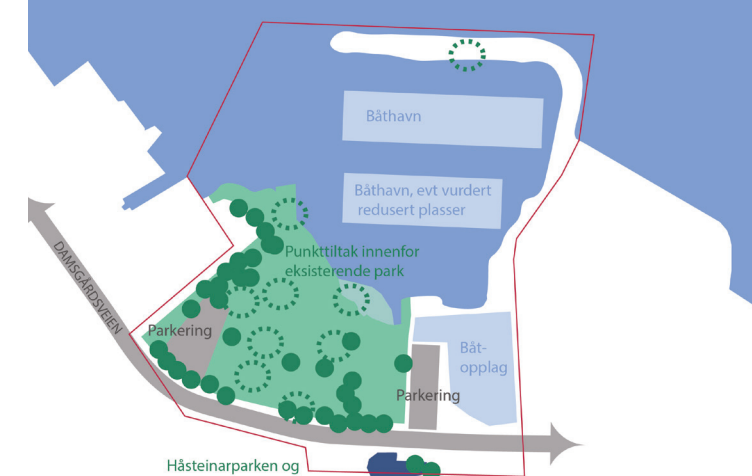
I alternativ 2 utvides parkarealet mot øst i tråd med overordna kommunale planer. Ved at parkdraget ved Håsteinarparken og sjøfrontparken gis samme utstrekning, styrkes den historiske, blågrønne strukturen helt opp mot Damsgård hovedgård. Overgangssonen mellom vann og land forsterkes, og området aktiviseres og offentliggjøres ytterligere ved å tilrettelegge for nye parkprogram.

Alternativ 3 viser en områdeoppgradering ved eksisterende parkareal, med særlig fokus på overgangssonen mellom vann og land og vann- og vegetasjonsmiljø rundt en åpen vannstreng fra Damsgårdsveien.

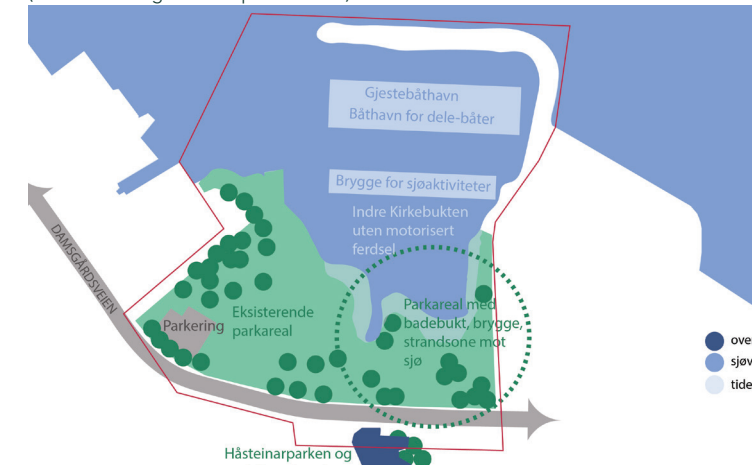
Konsekvenser ved flere blågrønne kvadratmeter tilgjengelig for alle

For å utvide dagens parkarealer må det vurderes nye lokasjoner for deler av dagens arealbruk:

- Østre deler av Kirkebuken, både sjø- og landareal, er i dag benyttet til båthavn. For å gi allmenn tilgjengelighet til en større del av Kirkebukten og utvide de blågrønne arealene, må denne funksjonen flyttes i alternativ 2.
- Arealer for parkering begrenses i både alt 2 og 3. Nødvendig grad av biltilgjengelighet for boliger og næringsvksomhet i området bør vurderes til andre arealer eller fellesanlegg, mens et minimum nødvendig parkering, som HC-parkering, for sjøfrontparken som bydelspark opprettholdes i parkens vestre del.

Alt. 1 - ulike punkttiltak for å øke opplevelsesverdi og parkfunksjoner (markert med grønne stiplede sirkler)

Alt. 2 - områdeoppgradering i østre del utvider de blågrønne strukturene

Alt. 3 - områdeoppgradering i vestre del oppgradere eks blågrønne strukturer

Gangforbindelser

Gode forbindelser gjennom parken gir økt tilgjengelighet til området, og sikrer god allmenn tilgang til sjøfrontparken.

Ved alternativ 1 er det knyttet supplerende tverrforbindelser til dagens parkveistruktur, i tillegg til at enklere stitilkomst til sjø for å bedre sjøkontakten.

Ved de større områdeoppgraderingene i alternativ 2 og 3 er gode forbindelseslinjer vektlagt i utformingen. Det er også vist hvordan forbindelseslinjer i alternativ 3 kan bygge videre på alt. 2. For disse to alternativene er det i det følgende redegjort løsninger med hensyn til ulike typer gangforbindelser:

Kyststi

Kyststien skal være del av utviklingen av en sjøpromenade for sentrale deler av byen. Den skal videreføres langs sjøfronten på Laksevåg både mot nordvest og sørøst.

Stien vil ha ulike opplevelseskvaliteter i Kirkebukten ved at traséen:

- i øst er lagt tilbaketrasket fra strandsonen - tett integrert med parkarealet slik at strandsonen i front fredliggjøres til sjøkontakt og bading.
- i vest er lagt på en trepromenade på påler - ytterst mot og delvis over strandfjæren.

Parkstier og oppholds- og aktivitetssoner

Parkstiene skal ha utforming tilsvarende kyststien, og utvide nettverket av gangforbindelser og oppholds- og aktivitetssoner internt i sjøfrontparken. Parkstiene knytter parken sammen med resten av bydelen, og sikrer at sjøfrontparken er en bydelspark lett tilgjengelig for nærliggende områder. Gode videreføring i sør, mot Håsteinarparken, er viktig for å bidra til å styrke den blågrønne strukturen, og åpner for både tilgang og åpen sikt til byfjorden.

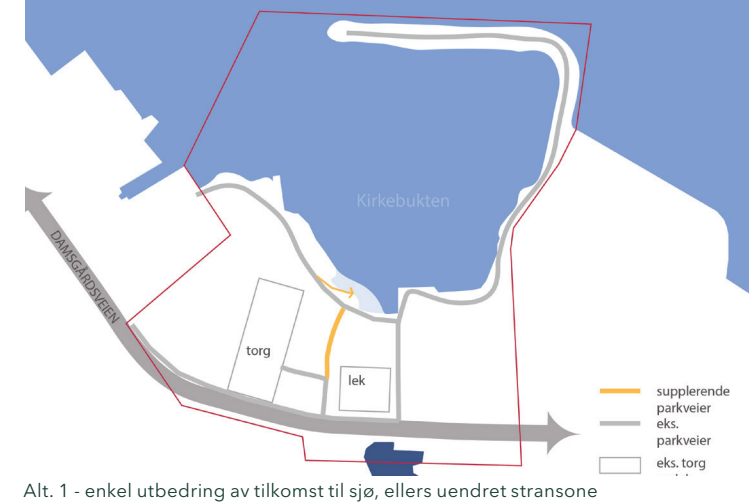
Videreføring av parkstien i øst mot det gamle veifaret Alléen bidrar til å framheve et historisk viktig element i området.

Parkstien til badebukten i øst skal knyttes til en universelt utformet tilkomst til sjøen, som baderampe eller tilsvarende. Utformingen skal sikre at det er lett å komme seg ned i og opp av vannet, og bidrar til at badeplassen er tilgjengelig for alle.

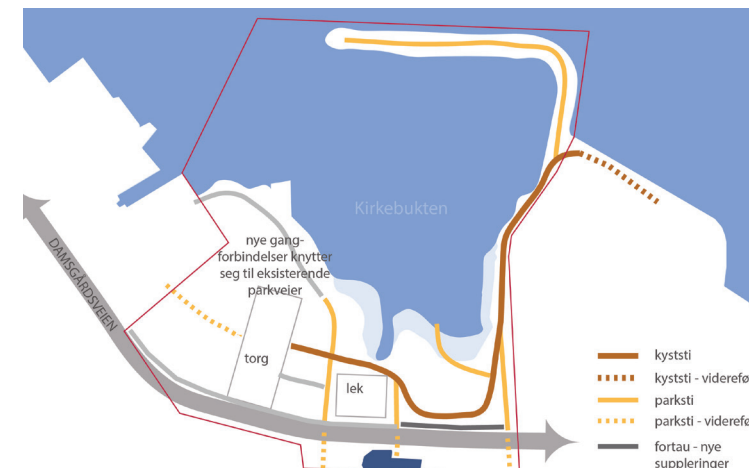
Fortau

Dagens nettverk av fortau langs Damsgårdsveien er supplert med utvidet trasé i østre del av parken. Suppleringen vil bidra til økt tilgjengelighet og sikkerhet for myke trafikanter, og ivaretar en god overgangen mellom parkareal og gateløp.

I vest er dagens fortau forlenget med en suppleert trasé inn mot parkstien sentralt i sjøfrontparken. Denne er en viktig forbindelseslinje mot Damsgård allmenning, og bidrar til økt tilrettelegging for myke trafikanter i området. Utkjørsel for p-plass tilknyttet parken må krysse traséen.

Alt. 1 - enkel utbedring av tilkomst til sjø, ellers uendret stransone

Alt. 2 - myk strandsone i østre del, sammen med tydeliggjøring av bekkeutløpet

Alt. 3 - myk strandsone i vestre del, sammen åpen vannstreng fra Håsteinarbekken

Kostnadsomfang

(grovt kostandsomfang,
pr august 2023)

	ALTERNATIV 1	ALTERNATIV 2	ALTERNATIV 3
Grunnarbeider	kr 300 000	kr 10 000 000	kr 7 200 000
Teknisk infrastruktur	kr 200 000	kr 4 500 000	kr 11 000 000
Konstruksjoner, park og utrustning	kr 4 300 000	kr 11 000 000	kr 15 600 000
Sum estimat entreprisekostnad, eks MVA	kr 4 800 000	kr 26 400 000	kr 33 800 000

Øvrige kostnadsposter må legges til estimat
entreprisekostnad:

1) Prosentvise tillegg for grunnkalkyle

(forventet sum ved kontrahering av
entreprenør)

- Rigg og drift: 15%
- Estimatusikkerhet: 30%

2) Prosentvise tillegg for samlet kostnad:

- Prosjektering og prosjektledelse: 15%
- Forventet tillegg etter kontrahering av
entreprenør: 10%

Alt. 1 er ulike
punkttiltak, og det er
ikke hensiktsmessig å
estimere kostnad/m2.

Alt. 2 er en
parkrehabilitering på
ca 5600 m2. Dette gir
estimert kostnad/m2 på
kr 4 700.

Alt. 3 er en
parkrehabilitering på
ca 6200 m2. Dette gir
estimert kostnad/m2 på
kr 5 500.

Det er gjort grove anslag på kostnadsomfang for de tre alternativene. Overslagene gjelder entreprisekostnader knyttet til de skisserte tiltakene for hvert alternativ, som illustrert på skissene på side 23 (alt. 1), side 29 (alt. 2) og side 35 (alt. 3).

Alternativutformingene er i de overnevnte skissene vist som faser eller påfølgende suppleringer av tiltak som bygger på hverandre. I skisse for alternativ 2 vises dermed tiltak fra alternativ 1 også, og for alternativ 3 vises tiltak fra alternativ 1 og 2 også.

Det gjøres særlig oppmerksom på at kostnader for tiltak fra foregående alternativ IKKE er medtatt i kostnadsomfanget for det etterfølgende alternativet.

Dette innebærer at:

- i kostnadsomfanget for alternativ 2 er ikke kostnader for viste tiltak fra alternativ 1 på skissen inkludert. For totalsum for alle viste tiltak i skissen til alt. 2, så må kostnadsomfang for alt. 1 og alt. 2 summeres.
- i kostnadsomfanget for alternativ 3 er ikke kostnader for viste tiltak fra alternativ 1 og 2 på skissen inkludert. For totalsum for alle viste tiltak i skissen til alt. 3, må kostnadsomfang for alt. 1, alt. 2 og alt. 3 summeres.

Det er mange usikre kostnadsbærende faktorer knyttet til både arbeid i strandsonen og til tiltak på eldre utfylt areal. Det vil være behov for videre undersøkelser av eksisterende forhold som innledende del av en videreføring av tiltakene.

- Det er ikke gjennomført undersøkelser av eksisterende grunn- og miljøforhold. Det er forutsatt at alle masser må håndteres som forurenset.
- Det er forutsatt at eksisterende infrastruktur i grunnen vil kreve håndtering og /eller utbedringer.

I overslagene er det benyttet erfaringstall fra tilsvarende prosjekt. Alle priser er eksklusive merverdiavgift. Overslagene er grove, og prisene kan variere mye etter markedssituasjonen i bygg- og anleggsbransjen.

For tiltaksdelen av alternativ 3 som omhandler åpning av vannstreng fra Damsgårdsveien, er det på dette prosjektnivået vanskelig å definere byggemetode og hensiktsmessige tilpasninger og utbedringer til eksisterende kulvert og overvannssystem. Det er gjort en stipulert antagelse på kostnader, men her er det mange usikre faktorer som må undersøkes i eventuell videreføring.

Alternativ 2 og 3 omfatter større parkrehabiliteringer med omfattende tiltak knyttet til endringer av terreng og strandsoner. Dette vil kunne utløse følgetiltak knyttet til tilgrensende sjøbunn. Fordi omfanget og aktuelle løsninger for disse tiltakene er vanskelig å definere på dette nivået, er kostnader knyttet til dette, ikke tatt med. Dette må koordineres videre med pågående prosjekt i regi av Renere Havn Bergen.

Gjennomføring

Gjennomføringskategorier

Mulighetsstudiet viser tiltak på et overordnet og skissemessig nivå. De tre utformingsalternativene er differensiert på ulik grad av gjennomførbarhet. Med dette menes ulik grad av kompleksitet og kostnadsnivå ved gjennomføringen. Kompleksitet vil være knyttet til to ulike deler av prosjektgjennomføringen:

1) Forhold og avhengigheter knyttet til kompleksitet i prosesser. For foreslåtte tiltak vil dette kunne være:

- plangrunnlag og byggesaksbehandling
- avtalemessige forhold ved eiendommene
- tilgrensende planarbeid og prosjekt
- ulike myndigheter (kommunale etater, Statsforvalter mm)

2) Forhold og avhengigheter knyttet til kompleksitet i fysisk gjennomføring. For foreslåtte tiltak vil dette kunne være:

- grunnforhold
- hydrologiske forhold
- tiltak i både sjø- og landareal
- teknisk infrastruktur i bakken
- omfattende byggearbeider
- anleggsgjennomføring

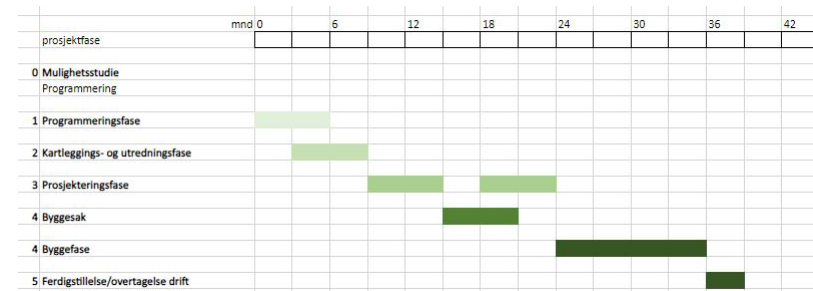
I tabell på neste side er det gjort en skjønnsmessig vurdering av foreslåtte tiltak, sortert i tre ulike kategorier for gjennomførbarhet, fra enklest til mest omfattende.

Alternativ 1 er en tiltakspakke, der det innenfor samme utformingsalternativ er flere, ulike tiltak som har ulik grad av gjennomførbarhet. For å synliggjøre differensieringen, er de ulike tiltakene (T1, T2, osv) innenfor alternativ 1 (A1) sortert i ulike bokser i lys grønn farge. Tiltakene innenfor alternativ 2 (A2) og 3 (A3) av avhengigheter. Disse to alternativene er sortert i egne bokser, i grønn og mørk grønn farge.

Vurderingene er skjønnsmessig, og det er behov for mer kunnskap om dagens forhold og nødvendige prosesser med avhengighet for tiltakene for å vurdere gjennomførbarhet ved alternativene med større grad av presisjon.

Tid

Gjennomføringstid har mange avhengigheter, der valg av prosjektorganisering og entreprisform er to av flere viktige milepæler. Følgende overordna og prinsipielle framdriftsskjema er en pekepinn på tidsomfang ved gjennomføring av omfattende tiltak:

Enklest gjennomføring

Tiltakene er vurdert til å kunne realiseres uten regulering og byggesak, og med lavest kostnadsramme av de tre kategoriene. Gjennomføringstid er dermed forventet å kunne være raskest av de tre.

- A1 - T4
Midlertidig møblering
- A1 - T5
Tynning av eksisterende vegetasjon
- A1 - T8
Etablering av skilt og supplering av møblering, vegetasjon og livredningsbøyer
- A1 - T11
Ny gangvei-forbindelse
- A1 - T10
Opprustning av utsiktspunkt

Gjennomføring til vurdering

Tiltakene er vurdert til å ha omfang som krever utsjekk mot gjeldende planer og avtaler om arealbruk på eiendommen, samt byggesaksbehandling. Kostnadsrammer og gjennomføringstid vil være i mellomstaket mellom enkel og omfattende gjennomføring.

- A1 - T2
Parkpaviljong
- A1 - T7
Kajakk brygge
- A1 - T3
Toalettbygg
- A1 - T6
Bedre tilkomst til sjøen
- A1 - T10
Opprustning av utsiktspunkt

Mest omfattende gjennomføring

Realisering av tiltakene er vurdert til å kreve et utvidet kunnskapsgrunnlag, avklaringer vedrørende avtaler og arealbruk ved eiendommene samt prosesser knyttet til både regulering og byggesakbehandling. Tiltakene krever høyest kostnadsramme og lengst gjennomføringstid.

- A2
Badebukten
- A3
Bekken og fjæren

Oppsummering og drøfting av alternativene

Mulighetsstudien skisserer tiltak på et overordnet og skissemessig nivå.

Alle tre alternativ oppfyller og ivaretar definerte ambisjoner for prosjektet, men i ulik grad og med ulikt omfang.

Alternativ 1 viser formålstjenelig tiltak innenfor eksisterende park- og sjøfrontareal.

Både alternativ 2 og 3 er parkrehabiliteringer, med store omfang. Alternativ 2 viser mulighetene ved en større utvidelse av eksisterende park mot øst. Alternativ 3 viser potensialet ved en rehabilitering av eksisterende parkareal i vest. Begge oppfyller i stor grad ambisjonene for prosjektet.

Alternativ 2 og 3 har et forholdmessig høyt kostnadsnivå sammenlignet med alternativ 1, og dette er en naturlig følge av de skisserte omfangene disse to har. Begge har høye kvadratmeterpriser i foreliggende anslag (pr 08.23), og dette kan potensielt endre seg ved mer detaljert kunnskap om grunnlag og løsninger. Alternativ 2 vil kreve omfattende endringer i terreng og sjølinje, og dette vises igjen i kostnader knyttet til grunnarbeider. I alternativ 3 omfatter tiltakene rehabilitering av byromsdekke, opparbeiding av naturlekeplass og en bryggepromenade, og dette er element og konstruksjoner som påvirker det høye kostnadsnivået knyttet til konstruksjoner, park og utrustning.

Veien videre

Det er ulike prosesser til videreføringen og realiseringen av de tre skisserte alternativene. Alternativ 2 og 3 er som nevnt parkrehabiliteringer, og vil begge ha omfattende gjennomføring. Tiltakene innenfor alternativ 1 har ulik art, og vil hver for seg kunne ha enkel eller mindre omfattende gjennomføring.

Det er behov for mer kunnskap om eksisterende forhold, og da særlig miljø- og grunnforhold, samt vurderinger av konsekvenser ved erosjon og strøminger ved alternativ 2 og 3, som begge skisserer ny utforming av strandsone og bekkeutløp.

Parkområdet har mange brukere i dag. En videreføring av tiltak i området bør videreføre samarbeid og samskaping med nabolag og interessenter til parken.

Parkområdet er del av en større områdetrasnformasjon. En videreføring av tiltak bør sikre koordinering mot pågående prosjekt og planarbeid i området, og eventuelt også i indre byfjord. Samtidig må det sikres koordinering og avklaringer mot statlige, regionale og kommunale myndigheter.

Videre gjennomføring av tiltak bør ivareta bærekraftig ressursutnyttelse med hensyn til gjenbruk av materialer, elementer, vegetasjon og masser. Det bør vurderes en kartlegging av potensial for gjenbruk, som kan legges til grunn for videre planlegging og prosjektering.

Foto: T. Gulbrandsen,
Bergen kommune

DEL 5: ARBEIDSPROCESS

Arbeidet med mulighetsstudiet har pågått vinteren og våren 2023, og i del 6 beskrives arbeidsprosessen.

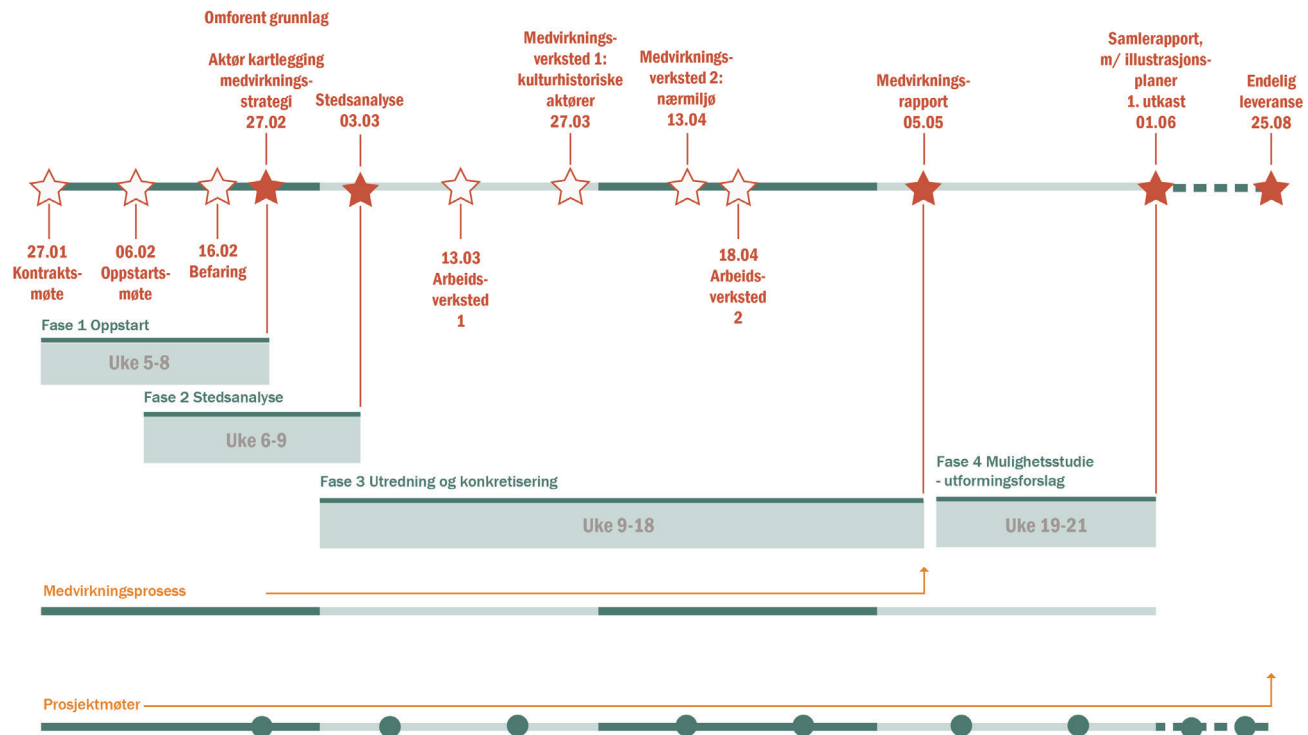
Arbeidet har vært organisert i ulike faser, der medvirkning og samskaping gjennom ulike verksteder har vært en særlig verdifull del.

Det er gjennomført to arbeidsverksteder med referansegrupper innenfor Bymiljøetaten, og disse oppsummeres kort i det følgende.

Det har vært gjennomført to medvirkningsverksteder, med tema kulturmiljø og nærmiljø, der nabolag og tilknyttede interessenter har deltatt. Disse er redegjort for og oppsummert i egen rapport, *Medvirkningsrapport 2023*, se vedlegg.

Forenklet arbeidsopplegg med milepæler

Versjon: 07.03.23

Medvirkningsverksteder

I forbindelse med mulighetsstudien ble det gjennomført en medvirkningsprosess vinteren 2023. Her ble det gjennomført to verksteder hvor det ble innsamlet lokal kunnskap om hvordan prosjektområdet blir brukt og hvordan området fungerer i dag, samt nærmiljøets ønsker, behov og innspill til hvordan Laksevågparken/ Kirkebukten kan utvikles.

Alternativene i mulighetsstudien er utviklet etter innspill fra de gjennomførte verkstedene. Kartet på neste side viser hvilke innspill fra medvirkningen som er inkludert i alternativ 3.

Noen hovedpunkter fra medvirkningsprosessen:

- Identitet, særpreg og historien til Laksevåg må tas vare på og bringes inn i utviklingen av Kirkebukten sjøfrontpark
- Dette er et røft og rustikt område - utformingen bør gjenspeile dette
- Det er ønskelig at Laksevågparken/Kirkebukten fremdeles får et preg av en nærmiljøpark, og ikke som et trekkplaster for hele byens befolkning
- Ivareta mangfoldet og opplevelsen av et inkluderende område
- Ivareta parklivet i tillegg til sjølivet
- Flerbruk - Laksevågparken er en samlingsplass for flere identitetsbærende folkefester og arrangementer. det må være rom både for de store folkesamlingene og de små hverdagsaktivitetene.
- Legge opp til realiserbare scenarier - området fortjener et løft

Opprustning av utsiktspunkt

Sikring av badende

Naturlekeplass

Bevaring av bålplassene liten og stor

Toalettbygg

Bedre soneinndeling, midlertidig møblering

Bevare sporveiskiosken

Midlertidig aktivitet

Bekkeåpning

Tak, benker under tak og grill, fjerne buskas

Bedre belysning og informasjonsskilt

Bedre gangforbindelse

Innspill fra medvirkningsprosessen
som er inkludert i alternativene

Tilrettelegge for kajakk (kajakk brygge),
kano og småbåter, badebrygge

Mulighet for badstu

Mer beplantning

Jevn overgang fra grunt til dypt

Opprustning av bademuligheter

trekke sjølinjen lengre inn

Bedre tilkomst til sjøen

TEGNFORKLARING

	Prosjektområde		Staude
	Fokusområde		Busk- og staudefelt
	Tiltaksgrense A2		Fjæresone
	Eiendomsgrense		Strandsone naturmark
	Eksisterende koter		Benker
	Nye koter		Benkebord
	Ny gangvei		Benker på pir
	Baderampe UU		Takoverbygg
	Sti		Toalettbygg
	Forbedring av eksisterende gangforbindelse		Nye trær
	Asfalt- fortau		Parkeringsplasser
	Tredekke		Midlertidig plantekasse
	Naturlek		Midlertidig sykkel-lek
	Nye gressareal		Badstu
			Sykkelparkering

Arbeidsverksteder

Tverrfaglige arbeidsverksteder er gjennomført med fagpersoner fra Bymiljøetaten og Asplan Viak. Verkstedene ivaretok en arbeidsprosess med samskaping, der fagpersoner med ulike kompetanse hos både oppdragsgiver og leverandør ble samlet til intensive arbeidsøkter. De strukturerte også arbeidet med mulighetsstudien, og sikret innspill og avklaringer.

Arbeidsverksted 1

Arbeidsverkstedet ble gjennomført 13. mars i Bymiljøetatens lokaler, der totalt 12 deltakere fra ulike avdelinger i Bymiljøetaten og Asplan Viak var med.

Formål

- Innledning: presentasjon av stedsanalyse
- Del 1: konsept: diskusjoner rundt utviklingsscenarier Kirkebukten kan utvikles i retning av
- Del 2: gjennomføring: kunnskapsdeling og erfaringsutveksling knyttet til gjennomføring.

Diskusjoner i første del av arbeidsverkstedet ble knyttet til tre skisserte scenarier, utarbeidet på forhånd av Asplan Viak.

På de følgende sidene gjøres det rede for disse, samt utdrag fra diskusjoner og innspill fra selve arbeidsverkstedet.

Arbeidsverksted 2

Arbeidsverkstedet ble gjennomført 18. april i Røde kors' lokaler i Kirkebukten, der totalt 6 deltakere fra Bymiljøetaten og Asplan Viak var med.

Formål

- Oppsummering og diskusjon rundt videreføring av innspillene fra medvirkningsverksteder

Utdrag av innspill og diskusjoner i verkstedet:

- I Kirkebukten sjøfrontpark er det ønskelig at fokuset skal være knyttet til allmenn tilgjengelighet, myke trafikanter og blågrønne rekreasjonsverdier. Med bakgrunn i det bør båthavn flyttes, men viktig at denne verdien hensyntas et annet sted. Kirkebukten kan eventuelt ha gjestehavn, eller lignende.
- Det er viktig at arrangementene i området hensyntas og muliggjøres.
- Forslag til hva som kan gjennomføres i alternativ 1 med enklere gjennomføring:
 - Infoskilt om naturmangfold, historisk viktighet etc
 - Etablering av tak, levegger og knagger for å gjøre det enklere å skifte ved bading og skjerme for vind.
 - Aktivisere plassen ved tønnebålet, ved å f.eks. legge til rette for dyrking, midlertidige sykkelløyper etc.
 - Utvide Sporveiskiosken med takoverbygg og café.

Oppsummering av arbeidsverksted 1

Skissene i arbeidsverksted 1, som det redegjøres for i det følgende, er utarbeidet for å sette i gang ideer og diskusjoner tidlig i arbeidsprosessen. Skissene og bildeeksemplene ved de tre scenarioene er svært ulike, og viser alle tiltak som vil være omfattende å gjennomføre. Skissene er del av ideprosessen, og skiller seg fra utformingsalternativene som videreført i mulighetsstudien.

Scenario 1 - 'Hopp uti!' - urban utvikling

Stikkord:

- byNatur, sjølinje tilrettelagt for bading og sjø-aktiviteter
- aktivisere molo: sørvendt sjøbad
- trekker sjøen inn mot Damsgårdselva, og aktiviserer elvekanten/sjølinjen med strand: definerte kanter på østsiden, mykere strandlinje på vestsiden

Utdrag av innspill og diskusjoner i verkstedet:

Plasseringen av en eventuell strand må sees i sammenheng med erosjonsutfordringer knyttet til flo/fjære, havstrømninger og elveåpning. Stranden bør gjerne flyttes lengre vekk fra elveutløpet. Plasseringen av kajakkbryggen gjør at kajakkene må passere badende, kan evt. bytte plass med stranden eller saunaene for å unngå en konflikt. Plassen foran tønnebålet er her en gressflate, det kan være utfordrende ved arrangementer med store menneskemengder som f.eks. ved sankthansaften og Damsgårdsdagene. Det savnes mykere og naturlige overganger. Fin plassering av badeanlegg på moloen, her får en mer sollys, utsikt både utover og innover.

Scenario 2 - 'Lyststedet' - parkmessig utvikling

Stikkord:

- Bakgrunn: Lyststedene i Bergen dokumenterer en bygningskultur tidfestet til perioden rundt 1750-1850. Mange av lyststedene fikk anlagt geometriske hager påvirket av franske slottsparker og, utover på 1800-tallet, engelske landskaphager. Prydhage anlagt ved Damsgård hovedgård.
- Sørvest vendt strandsone
- Arrangementsflate + møtesteder (byliv og historie)
- Gjestehavn, mindre båthavn?
- Åpnere flater opp mot Håsteinarparkn og Damsgård hovedgård: Marken mellom fjorden og hovedgården
- Mer intim park/hage-sone ved 'lillesøster-molo'

Utdrag av innspill og diskusjoner i verkstedet:

Moloen er lite aktivisert i dette eksempelet, kan man legge til rette for mer bading herfra. Gjerne utover på nord og østsiden av moloen, vekk fra båthavnen.

Det er positivt at «promenaden» trekkes opp mot Lysthuset, men det bør være en bro over elven nede ved vannet. Skaper lettere tilkomst fra fjæren til strandområdet. Kan bli fin sikt fra broen oppover elven og vannspeilet. En bro skaper også flere veivalg og kan være en kvalitet for turgåere i området. Det kan være utfordrende med skjellsandstrand mtp. erosjon, elv og at det ikke tilhører et vestlandsk kystmiljø. Kan man tenke mer vestlandsstran

De urbane kvalitetene som toalett og café kan gjerne flyttes til ytterkanten av området.

Scenario 3 - 'Naturparken/elveutløpet' - naturrehabilitering

Stikkord:

- Natur for naturens skyld! Strandsone-rehab og elveåpning med fokus på å optimalisere økosystem i området
- Naturlig, trær, organisk, habitat, naturmangfold, elveos/vifteform/klopper,
- Damsgårdselven som deler seg i flere utløp
- Buktende sjølinje som gir mange lengdemeter
- Tett grønstruktur rundt elveløpet, og kopler seg slik mot grønstrukten i Håsteinarparken

Utdrag av innspill og diskusjoner i verkstedet:

Spennende at tønnebålet er plassert på en holme slik det originalt var tidligere, men det er noe mer logistisk utfordrende mtp. opprigg av tønnebål. Blir det for liten plass til arrangementer når den åpne plassen ved tønnebålet er borte og noe av arealet blir fjernet til fordel for sjøareal.

Positivt å legge opp til mer kantvegetasjon langs elveåpningen. Dagens vegetasjon mellom Damsgårdsveien og Laksevågparken er viktig for å skjerme mot biltrafikk og bør derfor beholdes. Her er også moloen i liten grad utnyttet, og kan benyttes til rekreasjon og bading. En litt nedtonet versjon av Urban alternativet. Det vises blant annet til Sandholna i Arboretet for variert tilrettelegging til sjøen og til Drøbak. Viktig at svømmeanlegget her ute blir offentlig tilgjengelig og et lavterskeltilbud.

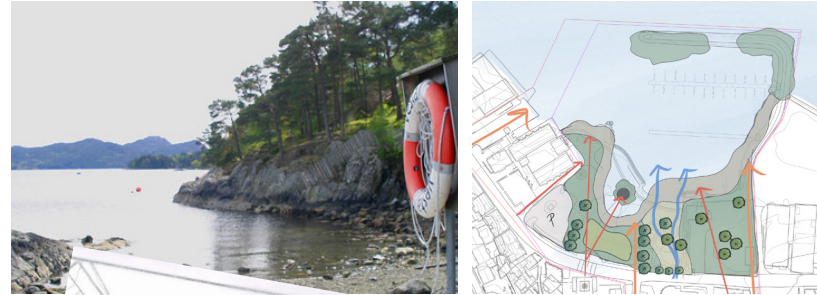

Foto: T. Guldbrandsen,

DEL 6: VEDLEGG OG KILDER

Vedlegg

Mulighetsstudien har i tillegg til denne hovedrapporten følgende tilknyttede delleveranser:

Kirkebukten sjøfrontpark - mulighetstudie:

- Stedsanalyse - dato: 14.04.2023
- Medvirkningsrapport 2023 - dato: 25.08.2023
- Notat - Undersøkelser, forurensing - dato: 25.08.2023

Kilder

Kommuneplanens arealdel 2018-2030 (plan ID 65270000)
Strategi for sjøfronten i Bergen sentrale deler (sjøfrontstrategien)
Strategisk planprogram for Laksevåg
Arealstrategi for Dokken (revidert forslag til sluttbehandling)
Kommunedelplan for kollektivsystem mellom Bergen sentrum og Bergen vest - høringsforslag (plan ID 64090000)
Kommunedelplan for overvann 2019-2029
Kulturmiljøplan for Bergen 2021 -2025
Naturstrategi for Bergen (til politisk behandling)
Grønn strategi - klimastrategi for Bergen 2022 - 2030
Gåstrategi for Bergen 2020 - 2030
Sykkelstrategi for Bergen 2020 - 2030
Kulturminnegrunnlag Strategisk planprogram for Laksevåg 2017-1
Sluttrapport områdesatsing Indre Laksevåg
Folkehelseprofil 2022
Barnetråkk 2013

Planer som er i prosess:

Offentlig områderegulering: Indre Laksevåg (plan ID 70120000)
Offentlig områderegulering: Laksevågneset (plan ID 70140000)
Offentlig detaljregulering: Dokken (plan ID 7097000)
Privat detaljregulering: Laksevåg Gnr 155 Bnr 18 m.fl., Damsgårdsveien (plan ID 70730000)
Privat detaljregulering: Damsgårdsveien (plan ID 70730000)
Privat detaljregulering: Johan Berentsens vei (Plan ID 70250000)
Privat detaljregulering: Laksevåg verft (plan ID 64940000)
Privat detaljregulering: Laksevågneset, Laksevåg, Gnr. 12, Bnr. 2 m.fl. (ikke tildelt plan ID)

